

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

2011-2023

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
У ПЕРИОДУ 2011-2023. ГОДИНЕ**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
У ПЕРИОДУ 2011-2023. ГОДИНЕ**

Извештај припремили

мр Љиљана Ђорђевић
Нада Радовановић
Ивана Радић
Раде Грковић
Горан Јовановић
Тијана Миросавић
мр Небојша Реџић

Директор Агенције

Стефан Симеуновић

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИЗВЕШТАВАЊУ	1
1.1. Законски основ за извештавање	1
1.2. Број предузећа која су извештавала	2
1.3. Број достављених извештаја	2
1.4. Информациони систем управљања отпадом	3
1.5. Документ о кретању опасног отпада	4
1.6. Дневна евиденција сакупљача и других власника отпада	4
2. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ 2011 – 2021. ГОДИНЕ	6
2.1. Производња отпада.....	6
2.2. Количина произведеног комуналног отпада	9
2.3. Приступачност становништва санитарним депонијама у Републици Србији	13
2.4. Количина произведеног опасног отпада.....	14
2.5. Количина поново искоришћеног отпада.....	16
2.6. Третман опасног отпада.....	18
2.7. Депоновање отпада	19
2.8. Прекогранично кретање отпада.....	20
2.9. Увоз и извоз секундарних сировина	22
3. САНИТАРНЕ ДЕПОНИЈЕ И РЕГИОНИ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	23
4. ЈКП И ДИВЉА СМЕТЛИШТА.....	24
5. ДОЗВОЛЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	27
6. АМБАЛАЖА И АМБАЛАЖНИ ОТПАД.....	29
7. ПРОИЗВОДИ КОЈИ НАКОН УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА.....	33
8. МЕДИЦИНСКИ И ВЕТЕРИНАРСКИ ОТПАД.....	41
9. ОТПАД КОЈИ САДРЖИ ПОЛИХЛОРОВАНЕ БИФЕНИЛЕ (РСВ)	43
ПРИЛОГ 1 Увоз и извоз секундарних сировина	44
ПРИЛОГ 2 Регистар одузетих дозвола за управљање отпадом	47

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИЗВЕШТАВАЊУ

1.1. Законски основ за извештавање

Подаци о управљању отпадом у Републици Србији се прикупљају у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. Закон и 35/2023). Извештавањем су обухваћене све врсте отпада, осим оних наведених у члану 4. Закона – Изузеци од примене.

Чланом 75. истог Закона предвиђени су обвезници извештавања и то:

- Произвођач, власник и/или други држалац отпада, изузев домаћинства,
- Правна лица, односно предузетници који учествују у промету отпада,
- Произвођач и увозник производа који после употребе постају посебни токови отпада,
- Оператер постројења за поновно искоришћење отпада,
- Оператер на депонији.

Сви обвезници извештавања су дужни да воде и чувају дневну евиденцију о количинама генерисаног, преузетог, искоришћеног, депонованог, увезеног или извезеног отпада и да достављају Агенцији годишњи извештај.

Извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду прописано је Законом о амбалажи и амбалажном отпаду ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009 и 95/2018), поглавље 4. Извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду.

Подаци се прикупљају у складу са:

1. Правилником о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података ("Сл. гласник РС", бр. 91/2010, 10/2013, 98/2016 и 53/2024),
2. Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Сл. гласник РС", број 95/2010, 88/2015, 7/2020 и 79/2021),
3. Правилником о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 21/2010, 10/2013 и 44/2018),
4. Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде ("Сл. гласник РС", бр. 54/2010, 86/2011, 41/2013 - др. правилник и 3/2014, 81/2014 - др. правилник, 31/2015 - др. правилник, 44/2016 - др. правилник, 43/2017 - др. правилник, 45/2018 - др. правилник, 67/2018 - др. Правилник, 95/2018 - др. Закон и 77/2021),
5. Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018 и 49/2019, 86/2019 и 156/2020 и 15/2021)
6. Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање ("Сл. гласник РС", број 17/17).
7. Правилником о начину вођења и изгледу евиденције депонија и сметлишта на подручју јединице локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", број 18/18)

1.2. Број предузећа која су извештавала

Број пријављених постројења која у току делатности стварају отпад и постројења која учествују у пословима управљања отпадом је дат у табели 1.

Табела 1. Број пријављених постројења која у току делатности генеришу отпад и постројења која учествују у пословима управљања отпадом

Година	Генерисање отпада	Поновно искоришћење отпада	Одлагање отпада	Увоз отпада	Извоз отпада
2011	783	157	14	18	57
2012	1181	134	17	23	79
2013	1621	253	24	30	90
2014	1980	274	29	40	92
2015	2265	291	28	45	89
2016	2801	311	33	49	99
2017	3460	306	33	46	97
2018	4583	333	32	45	96
2019	4118	346	33	52	108
2020	4374	350	30	46	100
2021	5100	347	33	34	101
2022	5355	310	33	34	78
2023*	5277	292	31	27	66

* Број пријављених постројења за 2023. годину до 18.09.2024. године.

Као што се види из табеле 1. број постројења која извештавају о генерисању отпада се постепено повећава, па се од 2011. до 2022. године повећао приближно 7 пута, али за извештајну 2023. годину је дошло до благог смањења постројења који су доставила обрасце. Број извештаја постројења која учествују у пословима управљања отпадом се од 2011. до 2020. године константно повећавао, а од 2021. године има благи пад за оператере поновног искоришћења отпада који је настављен и током 2022. и 2023. године. Од 2022. године се смањује број оператера који су пријавили извоз отпада, а током 2023. се смањило и број оператера који су пријавили одлагање и увоз отпада у односу на претходне године.

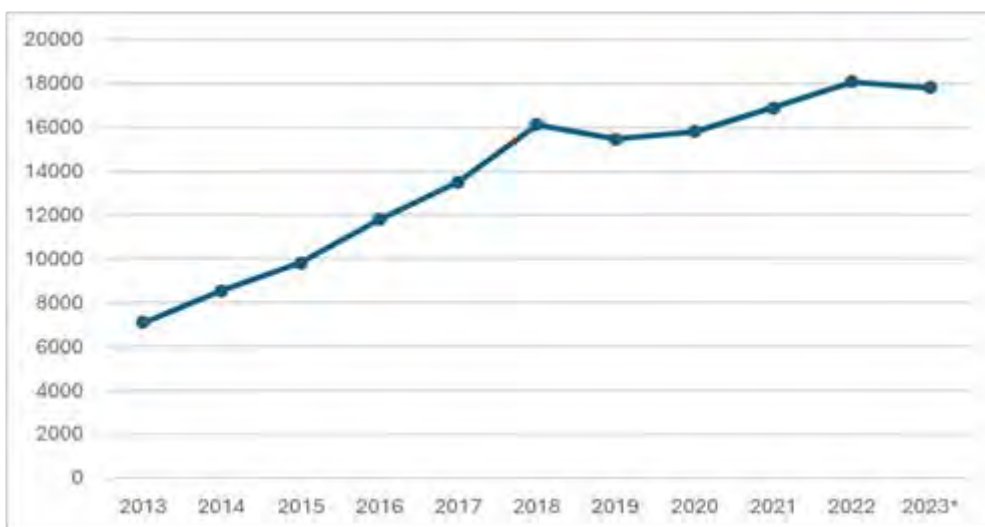
1.3. Број достављених извештаја

Евиденција о броју достављених извештаја се води од 2013. године када је успостављен постојећи информациони систем. У табели 2. је дат број достављених извештаја о управљању отпадом по годинама за период 2013 – 2023. године. Графички приказ броја достављених извештаја о управљању отпадом је дат на слици 1.

Табела 2. Број достављених годишњих извештаја у периоду 2013 – 2023. године

Година	Генерисање отпада	Одлагање отпада	Поновно искоришћење	Извоз отпада	Увоз отпада	Комунални отпад	Укупно
2013	6602	24	253	90	30	106	7105
2014	8014	29	274	92	40	96	8545
2015	9266	28	291	89	45	96	9815
2016	11204	33	311	99	49	99	11795
2017	12924	33	306	97	46	104	13510
2018	15512	32	333	96	45	101	16119
2019	14813	33	346	108	52	109	15461
2020	15191	30	350	100	46	103	15820
2021	16282	33	347	101	34	104	16901
2022	17515	33	310	78	34	104	18074
2023*	17050	31	292	66	27	97	17563

* Број достављених годишњих извештаја за 2023. годину до 18.09.2024. године.

Слика 1. Број достављених годишњих извештаја о управљању отпадом по годинама

Као што се види из табеле 2. и слике 1. укупан број извештаја у периоду 2013 – 2018 године је повећан за 56%. Након што је 2019. године у односу на 2018. годину број незнатно смањен, 2020. године је опет дошло до благог пораста укупног броја извештаја, тренд повећања укупно достављених података се наставља и у 2021.и 2022. години, а током 2023. године се види благи пад достављених извештаја.

1.4. Информациони систем управљања отпадом

Постојећи информациони систем управљања отпадом се користи за извештавање од 2013. године.

Извештавање кроз ИС обухвата 18 образаца као што је приказано на слици 2.

Слика 2. Образци за извештавање у НРИЗ ИС

1.5. Документ о кретању опасног отпада

Обавезу достављања извештаја у складу са Законом, на Документу о кретању опасног отпада – Образац ДКО има произвођач, односно власник и/или други држалац и свако ко преузима опасан отпад за свако кретање опасног отпада.

Број пријављених кретања опасног отпада у Републици Србији је дат у табели 3.

Табела 3. Број пријављених кретања опасног отпада
у Републици Србији

Година	Број пријављених кретања опасног отпада
2017	35663
2018	60061
2019	62373
2020	63406
2021	71556
2022	80234
2023	79714

У односу на 2017. годину дошло је до значајног повећања броја извештаја - са 35663у 2017. години број извештаја је у 2018. години износио 60061, зато што је начин прикупљања података на обрасцу ДКО кроз информациони систем започео током 2017. године, па нема обухвата података за целу годину. Током 2023. године долази до благог пада броја пријављених најаву кретања опасног отпада.

1.6. Дневна евиденција сакупљача и других власника отпада

Током 2020. године је донет нови Правилник који обавезује да сва предузећа која се баве управљањем отпадом попуњавају образац ДЕОБ, али током 2018. и 2019.године су обавезу достављања податка на овом обрасцу имала предузећа која спадају у групу сакупљача или других власника отпада који нису: произвођачи отпада, оператери на депонији, оператери за поновно искоришћење отпада, увозници или извозници отпада. Редовним уносом и ажурирањем података на обрасцу ДЕОБ се формира годишњи Извештај на обрасцу ГИОБ.

Број достављених извештаја сакупљача и других власника отпада у Републици Србији је дат у табели 4.

Табела 4. Број достављених извештаја сакупљача отпада
у Републици Србији

Година	Број пријављених извештаја на обрасцу ДЕОБ	Број годишњих извештаја ГИОБ
2018	72385	541
2019	75566	584
2020	100767	749
2021	112339	797
2022	110554	788
2023	110768	794

Повећани број извештаја у периоду од 2018-2021 представља резултат процеса унапређења комуникације са оператерима. Томе су допринеле и бројне обуке у сарадњи са Привредном Комором Србије где су представници Агенције вршили обуке оператера из домена извештавања о отпаду.

Током 2022. године је број оператера који су водили дневну евиденцију на обрасцу ДЕО6 у паду у доносу на претходну годину, па је и број дневних извештаја мањи. То се може повезати и са смањеним бројем годишњих извештаја оператера који врше извоз и третман отпада операцијама поновног искоришћења а током 2023 иако се наставља смањење броја оператера за управљање отпадом долази до незнатног пораста образаца ДЕО6.

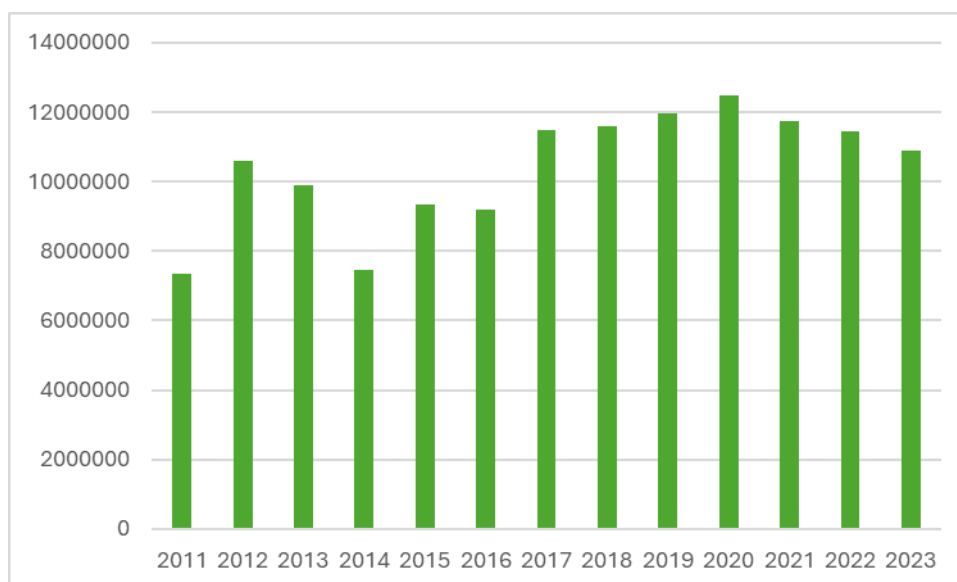
2. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У ПЕРИОДУ 2011 – 2023. ГОДИНЕ

2.1. Производња отпада

Укупна количина произведеног отпада, према подацима достављеним у Национални регистар извора загађивања, је дата у табели 5, односно слици 3.

Табела 5. Укупна количина произведеног отпада годишње у периоду 2011 – 2023. године

Година	Количина отпада (t)
2011	7.337.333
2012	10.601.454
2013	9.881.313
2014	7.451.105
2015	9.354.680
2016	9.197.100
2017	11.476.550
2018	11.613.787
2019	11.976.125
2020	12.495.392
2021	11.750.995
2022	11.460.971
2023	10.888.212

Слика 3. Укупна количина произведеног отпада по годинама (t)

Као што се види из табеле 5. укупно произведена количина отпада током 2023. године је благо смањена у односу на претходну годину. То смањење се код комуналног отпада може објаснити, пре свега, смањењу броја становника у Републици Србији, што показују подаци Републичког завода за статистику. Што се тиче отпада који настаје током делатности предузећа пријављена је мања количина створеног летећег пепела од угља, који заједно са шљаком која настаје у

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

термо енергетским објектима чини 75% количине отпада која настаје током делатности предузећа, односно 54% од укупне количине отпада, где је укључен и отпад који настаје у домаћинствима.

У табелама 6. и 7. су дати индикатори – Укупна количина произведеног отпада по становнику годишње и Укупна количина произведеног отпада у односу на БДП.

Табела 6. Укупна количина произведеног отпада по становнику годишње (t/stan/god)

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Количина произведеног отпада по становнику (kg/stan/god)	1,2	1,5	1,5	1,0	1,3	1,3	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6

Табела 7. Укупна количина произведеног отпада у односу на БДП (t/mil \$)

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Количина произведеног отпада у односу на БДП (t/mil \$)	149,0	245,2	204,2	158,6	236,2	226,4	259,5	230,2	260,8	227,1	186,5	171,6	144,8

Као што се види из табела 6. и 7. количина произведеног отпада се у 2023. години се креће око 1,6 t/stan/god., а количина произведеног отпада у односу на БДП износи 144,8 t/mil \$).

У табели 8. је приказана укупна количина произведеног отпада подељена на опасан, односно неопасан отпад.

Табела 8. Укупна количина неопасног и опасног отпада (t/god)

Година	Количина неопасног отпада (t)	Количина опасног отпада (t)
2011	7.242.191	95.142
2012	10.524.139	77.315
2013	9.754.383	126.930
2014	7.396.241	54.864
2015	9.301.212	53.468
2016	9.122.782	74.318
2017	11.396.548	80.002
2018	11.519.280	94.507
2019	11.897.712	78.413
2020	12.427.520	67.872
2021	11.691.659	59.336
2022	11.380.367	80.604
2023	10.797.953	90.259

Удео опасног отпада у периоду 2011 – 2023. године се кретао од 0,5% до 1,3% у односу на укупни произведени отпад. У 2023. години удео опасног отпада у укупној количини отпада је износио 0,8%.

У табели 9. је приказана укупна количина отпада по категоријама отпада из Каталога отпада, где се види да је највећа количина отпада која је створена током делатности отпад из групе 10 – Отпад из термичких процеса, који са количином од 6,5 милиона тона заступљен током 2023. године са 59% од укупне количине произведеног отпада.

Група 20 представља укупну количину комуналног отпада. Осим количина произведеног отпада у току делатности укључене су и количине комуналног отпада из домаћинства које су прикупљене од стране ЈКП и других предузећа задужених за прикупљање отпада на територији јединице локалне самоуправе.

Табела 9. Укупна количина отпада по категоријама отпада из Каталога отпада

Група	Године												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
2	145549	128603	82251	64922	70606	32861	30647	38647	47492	117767	129932	162351	174062
3	31840	32458	34623	26719	25574	32455	33238	32873	43708	46090	47942	51991	55220
4	1613	2340	2664	3226	4276	6657	7830	11297	13684	8617	10870	12356	13062
5	580	1387	3476	5573	1613	3642	5442	3694	2643	1884	1851	2916	4383
6	50395	53548	70679	1701	2073	893	1076	877	1583	779	1328	1809	375
7	1538	4235	4835	6661	7763	7704	8645	14462	10487	7590	9746	8648	12044
8	1477	1010	3912	3292	3624	3554	3618	3964	4278	3776	2686	2897	2067
9	88	155	233	312	275	305	241	295	295	803	246	194	99
10	3358146	6430128	6739729	4454716	6499254	6546377	8250161	8252999	8264434	8379777	7711112	7003604	6464539
11	1378	1136	1953	1292	1355	2215	1828	1879	2509	2726	2643	3007	2580
12	32796	15857	46238	52838	57243	56848	70727	63936	58850	44155	65706	67203	59693
13	1944	5129	13628	12170	10751	10182	11598	13019	12279	8098	6234	8981	6964
14	4	4	181	88	197	27	28	149	249	133	15	14	24
15	52845	51326	82553	84952	98717	105325	117824	143056	144345	135110	157750	163281	181060
16	16139	22737	31192	47162	34497	38628	55397	54778	63834	70039	58832	61635	75015
17	431109	1118052	78608	210732	258692	107897	232614	201930	329757	320879	240315	347541	313590
18	2853	2519	2455	2873	2822	2824	2995	3607	3263	3452	4980	5771	4253
19	473214	72281	227583	285579	339039	274930	405019	460356	509013	337457	323832	286693	297107
20	2733825	2658549	2454520	2186297	1936309	1963776	2237622	2311969	2463422	3006260	2974975	3270079	3222075
Укупно	7337333	10601454	9881313	7451105	9354680	9197100	11476550	11613787	11976125	12495392	11750995	11460971	10888212

За групу 01 у табели нису уписане количине јер се подаци достављени кроз информациони систем НРИЗ Агенције за заштиту животне средине прате у складу са чланом 4. (Изузећа од примене) Закона о управљању отпадом, односно није приказан отпад групе 01 – Отпади који настају у истраживањима, ископавањима из рудника или каменолома и физичком и хемијском третману минерала. Управљање отпадом из групе 01 уређено је Законом о рударству и геолошким истраживањима према коме је рударски отпад „отпад настао од екстрактивне индустрије, односно отпад настао приликом геолошких истраживања, експлоатације, припреме и складиштења минералних сировина, као и отпад добијен у процесу припреме руде који подразумева механички, физички, биолошки, топлотни или хемијски поступак, (измена димензија, сепарација и излуживање, прерада раније одбаченог отпада), искључујући топљење, термо процесе производње (осим печења кречњака) и металуршке процесе, као и нафтна исплака“.

Републички завод за статистику спроводи статистичка истраживања о створеном и третираном отпаду према захтевима ЕУ Уредбе о статистици отпада (2150/2002).

Према прелиминарним резултатима за 2023. годину, Сектор Рударство произвео је 171 милион тона отпада (77% неопасног и 23% опасног) а доминантна врста отпада је минерални отпад.

2.2. Количина произведеног комуналног отпада

У табели 10. су дати основни индикатори који показују количине произведеног комуналног отпада и њима се прати остварење стратешког циља - избегавање и смањивање настајања отпада. Индикатори се израђују на основу годишњих података о количини отпада пријављених од стране комуналних предузећа у локалним самоуправама у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду (Сл. гласник РС, број 95/10, 88/2015, 7/2020 и 79/2021).

У складу са Правилником о методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе (Сл. гласник РС, бр. 61/2010, 14/2020) локалне самоуправе имају обавезу да четири пута годишње ураде анализе количина и састава комуналног отпада на својој територији.

Податке о комуналном отпаду достављају јавно комунална предузећа или друга предузећа која имају уговор са локалном самоуправом за обављање тих делатности.

За локалне самоуправе које нису извршиле своју обавезу извршена је процена.

Табела 10. Индикатори комуналног отпада

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупна количина генерисаног отпада (мил. t)	2,80	2,83	2,95	3,02	3,18	3,07
Количина прикупљеног и депонованог отпада од стране општинских ЈКП (мил. t)	2.22	2.24	2.34	2.36	2.59	2,59
Подвргнуто поступку поновног искоришћења (R1 – R11) (mil. t)	0,450	0,462	0,478	0,495	0,560	0,484
Просечни обухват прикупљања отпада (%)	87,2	86,2	86,4	88,0	87,0	88,3
Средња дневна количина комуналног отпада по становнику (kg)	1,10	1,11	1,15	1,24	1.28	1,26

За 2023. годину извештаје су доставила 97 ЈКП. Подаци из табеле 10. показују пораст вредности количина сакупљеног комуналног отпада. Обухват прикупљања комуналног отпада се одржава на вредностима из претходног периода.

У току 2020. године Агенција је припремила Методологију за прорачун укупне количине комуналног отпада и степена рециклаже у Републици Србији. Ова методологија је усклађена са захтевима Имплементационе одлуке Комисије (ЕУ) 2019/1004 о утврђивању правила за прорачун, верификацију и извештавање података о отпаду у складу са Директивом 2008/98/ЕС, као и за извештавања за Еуростат. Директива 2008/98/ЕЗ и Имплементациона одлука 2019/1004 утврђују потпуно нова правила извештавања о комуналном отпаду ради јасног доказа испуњености циљева управљања овом врстом отпада.

У складу са новом методологијом степен рециклаже износи 15,5 за 2023. годину.

Морфолошки састав комуналног отпада у 2023. години је дат на слици 4. прикупљања појединих фракција комуналног отпад у локалним заједницама, али и потребу сагледавања могућих начина поновног искоришћења појединих фракција.

Анализа стања одвојеног сакупљања отпада на нивоу јединица локалне самоуправе

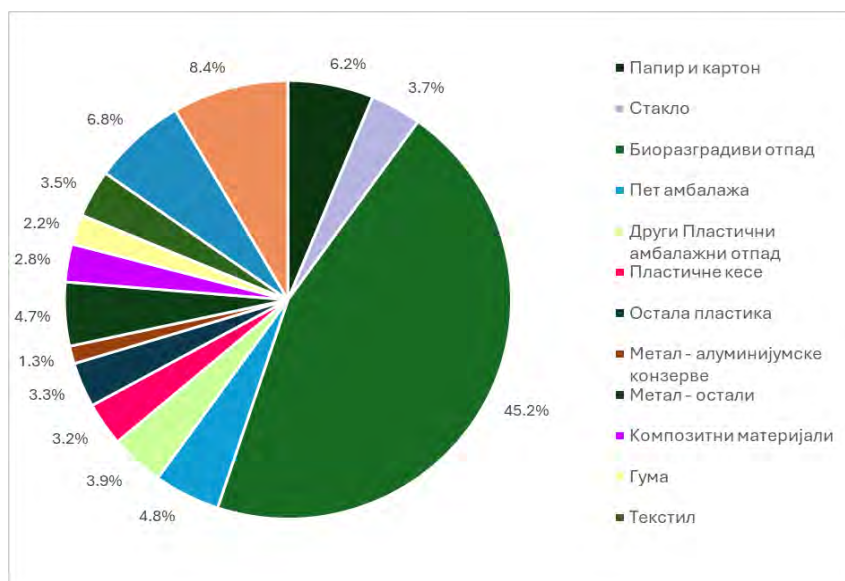
Током 2022. године у оквиру ENVAP4 пројекта је урађена „Анализа стања одвојеног сакупљања отпада на нивоу јединица локалне самоуправе“. Циљ анализе је пружање одговора на питања где су главни проблеми и са којим изазовима се сусрећу ЈЛС и ЈКП у увођењу система селекције и одвојеног сакупљања отпада, али и у погледу редовног извештавања Агенције за заштиту животне средине о количинама отпада и степену рециклаже.

У Републици Србији се највећи део комуналног отпада одлаже на депоније, што би у хијерархији управљања отпадом требало да је последње решење, након спречавања настајања отпада, поновне употребе отпада, рециклирања и других врста искоришћења отпада. Последња процена Агенције за заштиту животне средине говори да се у Републици Србији на годишњем нивоу рециклира око 15% (у 2022. 17,7%) продукваног комуналног отпада, а да јединице локалне самоуправе у томе учествују са само до 3%, док све остале рециклиране количине потичу од неформалног сектора. Степен рециклаже комуналног отпада је у директној вези са активностима и организацијом система управљања отпадом који уређују ЈЛС, а реализују ЈКП. Процент рециклаже од 3% је несразмерно мали у односу на капацитете и потенцијале ЈЛС и ЈКП, а главни разлог је то што велика већина ЈЛС није увела систем примарне селекције отпада. Разлози за то су вишеструки, од недостатка техничких, људских и финансијских капацитета до лоше организације података и непостојања стратешких докумената и механизма за спровођење законских обавеза у овој области.

Када се ради о анализи количина и састава отпада, 64 општине су формално попуниле податке о количини и саставу отпада. Детаљном анализом свих достављених КОМ1 образаца, закључак је да само 5 општина реално ради анализу количина и састава отпада. Код преосталих општина које су доставиле податке о количини и саставу отпада на својој територији, може се закључити да су ти подаци нереални и непоуздани. Индикативно је да 96% анкетираних испитаника тврди да им је у потпуности јасан начин попуњавања годишњих извештаја о отпаду, док њих 75% тврди да им је у потпуности јасна методологија за спровођење сезонских анализа. Са друге стране, 83% анкетираних испитаника сматра да је потребна стручна обука лица задужених за анализу узорака и утврђивање морфолошког састава комуналног отпада.

Анализом је утврђено да од 98 општина које су предале годишњи извештај о комуналном отпаду, само 36 општина спроводи мерење сакупљеног мешаног отпада чија је ознака 20 03 01, који се упућује на депоније. Преостале 62 општине процењују количине депонованог комуналног отпада, што се може узети са крајњом резервом. Међутим евидентан је недостатак инфраструктуре за мерење количина прикупљеног и одложеног комуналног отпада, као и недостатак мотивације комуналних предузећа да се овај проблем превазиђе, поготову у малим општинама. Отуда, сви подаци који се синтетизују из годишњих извештаја су крајње непоуздани.

Анализом годишњих извештаја о комуналном отпаду, утврђено је да само 56 ЈЛС поседује посуде за сакупљање секундарних сировина. Од тих 56 ЈЛС са инфраструктуром за секундарне сировине, свега 33 ЈЛС су евидентирале сакупљени рециклабилни отпад. Укупно је сакупљено 12,909 тона, што представља свега 1 % од укупно сакупљеног комуналног отпада у ове 33 ЈЛС). Овде се могу приметити два проблема. Мали број општина поседује инфраструктуру за одвојено сакупљање отпада (33/98, 34%). Такође може се претпоставити да је сличан ако не и већи проблем међу општинама које не извештавају о стању комуналног отпада, па би овај проценат укупно био још и мањи. Други проблем је у томе да општине које прикупљају секундарне сировине то раде на веома неефикасан начин и да се проценат издвајања креће у границама од 1 до 3%.

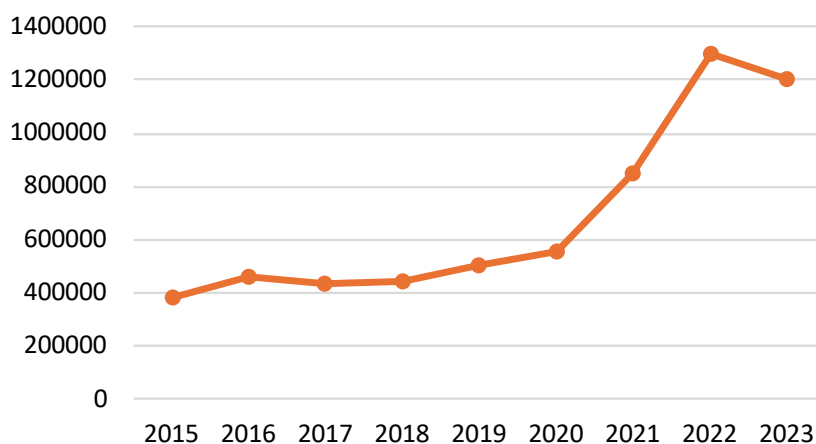
Слика 4. Морфолошки састав комуналног отпада у 2023. години

Као што се види са слике број 4. морфолошки састав комуналног отпада у 2023. години и даље указује на највећу заступљеност биоразградивог отпада у уделу од 45,2 %. Врсте отпада које су знатно мање заступљене су: папир и картон, фини елементи и остало (кожа, пелене, гума итд.). Ниједна фракција осим биоразградивог отпада не прелази 10%.

У табели 11. је приказана количина одложеног отпада на санитарним депонијама у периоду од 2015-2023. године. Графички приказ је дат на слици 5.

Табела 11. Количина одложеног отпада на санитарним депонијама у периоду од 2015-2023. године изражено у тонама

Санитарна депонија	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
РСД „Дубоко“ Ужице	72051	77930	75295	79764	82214	83541	87905	90082	83376
РСД „Врбак“ Лапово	35580	49749	41266	35264	68166	57396	50404	29616	25132
РСД Кикинда	54008	50903	50411	55056	50231	37478	29717	25484	24592
РСД „Гигош“ Јагодина	62760	74113	62893	61660	75360	69042	75835	80276	78297
РСД „Жељковац – Д2“ Лесковац	64269	63380	69255	71102	71369	82953	77388	71980	86509
РСД „Мунтина падина“ Пирот	36956	31685	29987	28456	30903	30654	33918	36184	33483
РСД „Јарак“ Сремска Митровица	44545	48126	50912	51080	55369	56680	58574	72076	75755
РСД Панчево	/	34093	25815	25358	28562	76225	41817	42689	30420
РСД Суботица	/	/	/	/	4056	27382	27978	28359	60991
СД „Метерис“, Врање	180	19890	16841	17247	20087	21946	23504	19519	17854
СД „Вујан“, Горњи Милановац	14879	13628	15203	14655	14580	15361	15095	15699	13915
РСД „Винча“, Београд	/	/	/	/	/	/	327980	782161	671359
Укупно	385228	463497	437878	439642	500897	558658	850115	1294126	1201683

Слика 5. Приказ одложених количина отпада на санитарним депонијама по годинама (t)

На слици 5 је приказано кретање количина одложеног комуналног отпада на санитарним депонијама у Републици Србији.

Као што се види из табеле 11 и слике 5 у периоду до 2022. године сваке године долази до повећања количине депонованог отпада на санитарним депонијама, а онда у 2023. години долази до смањења количине депонованог отпада на скоро свим санитарним депонијама у Републици Србији. Значајно повећање количине депонованог комуналног отпада је приказано једино на РСД депонији Суботица за преко 32 хиљаде тона.

Одвојено сакупљање појединачних компоненти чврстог отпада из било ког извора, се примењује обично за прикупљање раздвојених фракција у различите контејнере за прикупљање, како би се материјал повратио, поново употребио или рециклирао или да би се олакшало његово сакупљање и одлагање.

Примарна сепарација, односно одвојено сакупљање различитих фракција комуналног отпада у домаћинствима у великој мери доприноси одрживости процеса управљања отпадом. У складу са Законом о управљању отпадом, обавеза јединица локалних самоуправа је да успоставе примарну сепарацију отпада.

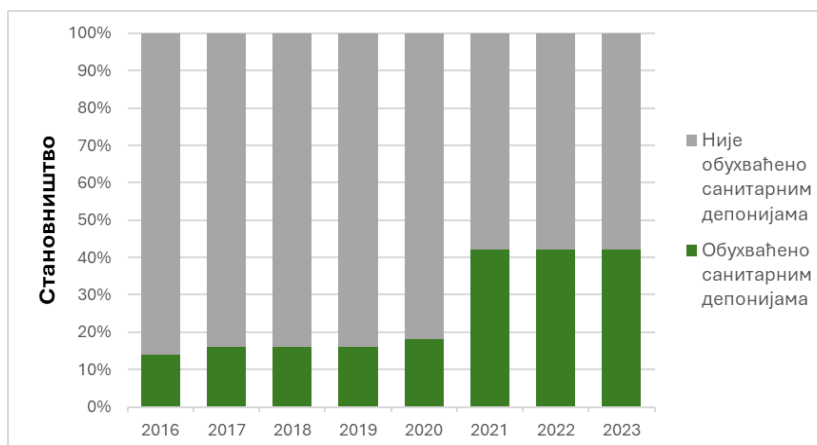
И даље се велике количине отпада одлажу на несанитарним депонијама, што се може видети у табели 12.

Табела 12. Индикатори комуналног отпада Еуростата

Индикатор	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупно генерисани комунални отпад [t]	2.356.171	2.697.857	2.795.296	2.827.910	2.947.497	3.021.741	3.178.770	3,095,422
Укупно депоно-вани комунални отпад [t]	1.885.275	2.161.250	2.223.864	2.243.661	2.341.732	2.356.432	2.457.216	2,460,777
Укупни комунални отпад депонован на санитарним депонијама [t]	463.497	437.878	439.642	500.897	558.568	850.115	1.294.126	1,201,683
Укупни комунални отпад депонован на несанитарним депонијама [t]	1.421.778	1.723.372	1.784.222	1.742.764	1.783.164	1.506.317	1.163.090	1,259,094
Удео комуналног отпада депонован на несанитарним депонијама у односу на генерисани [%]	60.34	63.66	63.83	61.63	60.5	49.85	36.59	40.68
Удео комуналног отпада депонован на несанитарним депонијама у односу на депоновани [%]	75.41	79.74	80.23	77.68	76.15	63.92	47.33	51.17
Удео депонованог комуналног отпада у односу на генерисани [%]	80.01	80.11	79.56	79.34	79.45	77.98	77.3	79.5
Количина депоно-ваног биодјеграда-билног отпада [t]	1.141.704	1.308.831	1.346.750	1.358.738	1.418.129	1.427.031	1.488.066	1,490,222
Генерисани комунални био отпад [t]	949.624	1.088.019	1.119.196	1.131.904	1.179.870	1.187.566	1.235.293	1,239,530
Степен рециклаже био отпада [kg/inh]	0.78	1.05	1	1.17	1.62	1.71	1.32	1.73
Удео комуналног биодјеградабилног отпада у односу на произведени у 2008. години [%]	71.24	81.67	84.04	84.79	88.49	89.04	92.86	92.99

2.3. Приступачност становништва санитарним депонијама у Републици Србији

На дванаест санитарних депонија у 2023. години је одложено 1.20 милиона тона комуналног отпада чиме је обухваћено 42% становника Републике Србије. Овим је знатно повећана приступачност санитарном депоновању чврстог комуналног отпада, које је 2016. године износило свега 14%. И поред овако великог напретка у приступачности становништва санитарним депонијама и даље се знатна количина отпада одлаже на несанитарне и дивље депоније.

Слика 6. Приступачност становништва санитарним депонијама у Републици Србији

Треба нагласити, да се приказани дијаграм у будућности неће променити уколико се не изгради нова санитарна депонија на којој ће друге општине одлагати свој комунални отпад или уколико се нека општина не прикључи одлагању на некој од постојећих санитарних депонија.

Позитивној промени приказаног тренда би значајно допринео престанак одлагања отпада на несанитарним депонијама и прелазак на одлагање на постојећим санитарним депонијама. На основу достављених података од стране ЈЛС, утврђено је да се на 17 несанитарних депонија врше радови на њиховом затварању, али нема информација када су планирани завршеци радова и прелазак депоновања комуналног отпада на санитарне депоније.

2.4. Количина произведеног опасног отпада

Због свог израженог утицаја на здравље људи и животну средину, посебно је издвојена анализа генерисаног опасног отпада. Количина произведеног опасног отпада у периоду 2011 – 2023. године је дата у табели 13. док је у табели 14. дата количина опасног отпада по становнику.

Табела 13. Количина произведеног опасног отпада у периоду 2011 – 2023 година (t/god)

Година	Количина опасног отпада (t)
2011	95142
2012	77315
2013	126930
2014	54864
2015	53468
2016	74318
2017	80002
2018	94507
2019	78413
2020	67872
2021	59336
2022	80604
2023	90259

Табела 14. Количина произведеног опасног отпада по становнику годишње (kg/stan/god)

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Количина произведеног опасног отпада по становнику годишње (kg/stan/god)	13.1	10.7	17.7	7.7	7.5	10.5	11.1	13.3	11.3	9.9	8.6	12.1	13,7

Из табеле 13. се види да је укупна количина произведеног опасног отпада током 2023. године мало већа у односу на претходну годину и износи 13.7 kg/stan/god. како је приказано у табели 14.

Из табеле 15. где је дат приказ количина произведеног опасног отпада по групама отпада из Каталога отпада. Количина отпада у категорији 6. је смањена након 2014. године јер је Еликсир Прахово који је извештавао производњу фосфогипса као отпада, престао са радом.

Табела 15. Количина произведеног опасног отпада по групама отпада из Каталога отпада

Група	Године												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
2		0.04	0.05	2.6	0.6		0.36	0.74		1	0.3	0.16	2
3			3		16			0.2	0.2				1
4	1	15					80		4				
5	542	1054	3459	5537	1613	3629	5442	3694	2643	1884	1851	2916	4383
6	40199	44418	67829	120	354	772	926	771	1456	654	1193	1660	224
7	700	258	402	1422	1300	687	494	4465	1425	521	426	464	453
8	930	372	2759	1910	2047	1840	2000	1738	1522	1634	1225	1414	1096
9	44	110	120	123	115	100	133	126	123	576	114	102	45
10	37848	15253	12796	10508	15632	29806	29509	32321	18637	17159	9944	16034	16940
11	600	439	453	436	402	1092	723	915	1585	1560	1445	1751	1401
12	2539	1584	622	1568	1702	3237	3060	1618	1396	954	746	686	522
13	1944	5129	13628	12170	10751	10182	11598	13019	12279	8098	6234	8981	6964
14	4	4	181	88	197	27	28	149	249	133	15	14	24
15	678	935	1229	1448	2303	4188	2556	4380	5451	4038	3944	3587	3340
16	3966	1718	4082	11699	8660	10147	12178	17735	19976	18770	13589	17485	13108
17	179	1226	14854	2335	2100	819	2809	1941	1163	4247	8332	14849	10830
18	2502	2094	2232	2623	2542	2564	2731	3351	2973	3184	4574	4691	3898
19	1802	1143	847	1277	2255	3084	4155	5803	3969	2590	2440	2680	19044
20	667	1563	1435	1596	1479	2144	1580	2480	3562	1869	3264	3291	7984
Укупно	95145	77315	126931	54863	53468	74318	80002	94507	78413	67872	59336	80605	90259

Разлог за разлике у количини опасног отпада која се током 2022. године повећала у односу на 2020. и 2021. годину је опоравак привредних активности након пандемије Корона вируса.

- Током 2019. године предузеће HBIS је пријавило у односу на претходну годину за скоро 15000 тона мање количине отпада ознаке 10 02 13* (муљеви и филтер – колачи (погаче) из процеса третмана гаса који садрже опасне супстанце). Са друге стране су за ту годину први пут пријавили отпад ознаке 10 02 02 (непрерађена шљака) који нема карактер опасног отпада, а такође је из групе 10 у количини од скоро 406 хиљада тона.
- Предузеће MG Serbian је изјавило да врсту отпада 10 08 08* (слана шљака из примарне и секундарне производње) не стварају сваке године.
- Током 2021. године поједина предузећа су радила смањеним капацитетом због епидемије.
- Предузеће HBIS је током 2021. смањило количину генерисаног отпада из групе 10, за који су изјавили да се смањује пошто одређену количину материјала враћају у производњу. У складу са Законом о управљању отпадом оно што предузеће не намерава да одбаци се не сматра отпадом. Током 2022. и 2023. године за исту врсту отпада је опет дошло до

повећане количине, зато што због повећаног садржаја цинка, муљеве и филтер колачи из процеса третманан гаса се не враћају у производњу у оној количини у којој су их враћали претходне године, него постају отпад.

5. Током 2023. године долази до повећања пријављених количина отпада из групе 19.

И даље је отпад из термичких процеса значајно заступљен у количини опасног отпада, од којег су, као што се може видети у табели 16, највише заступљени отпади из процеса третмана гаса који садрже опасне супстанце. У значајној мери су заступљене количине грађевинског отпада које су контаминирани опасним супстанцама и одбачена ЕЕ опрема која садржи опасне компоненте.

Табела 16. Врсте опасног отпада створеног током 2023. године са значајним количинама

Индексни број	Отпад	Количина [t]
19 12 11*	други отпади (укључујући мешавине материјала) од механичког третмана отпада који садрже опасне супстанце	17516
17 02 04*	стакло, пластика и дрво које садрже опасне супстанце или су контаминирани опасним супстанцама	9670
20 01 35*	одбачена ЕЕ опрема која садржи опасне компоненте	6326
10 02 13*	муљеве и филтер - колачи (погаче) из процеса третмана гаса који садрже опасне супстанце	5689
10 02 07*	чврсти отпади из процеса третмана гаса који садрже опасне супстанце	4954
18 01 03*	отпади чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	3791
05 01 03*	муљеве са дна резервоара	3647
16 06 06*	посебно сакупљен електролит из батерија и акумулатора	3587
10 04 01*	шљаке из примарне и секундарне производње	3427
16 06 01*	оловне батерије	2507
15 01 10*	амбалажа која садржи остатке опасних супстанци или је контаминирана опасним супстанцама	2421
10 10 11*	остале чврсте честице које садрже опасне супстанце	2207

2.5. Количина поново искоришћеног отпада

На основу података достављених до краја маја 2024. године од стране 289 оператера који имају дозволу за поновно искоришћење отпада у току 2023. године је операцијама поновног искоришћења R1-R11 подвргнуто 2,23 милиона t отпада. Од укупне количине прерађеног отпада највише су заступљени отпади из термичких процеса из индустрије гвожђа и челика и из енергана и других постројења за сагоревање, затим отпадни метали и папирна и картонска амбалажа. Од отпада који је по карактеру опасан значајне количине представљају електрична и електронска опрема, оловне батерије, отпадна возила, муљеве са дна резервоара, посебно сакупљен електролит из батерија и акумулатора и инфективни отпад из здравствених установа.

У табели 17. је приказана количина поново искоришћеног отпада према врстама поступака. Поступци од R1 – R10 су прави поступци третмана. Поступци од R12 – R13 представљају помоћне активности везане за поступке третмана – припрему отпада, складиштење, а R11 коришћење отпада добијеног било којом операцијом од R1 до R10. Током 2020. године је дошло до измене Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду, па се за извештајну 2019. и 2020. годину није могла одабрати опција R12 и R13 у овом обрасцу. За извештајну 2023. годину оператери су пријавили да су поступцима R1-R11 искористили 2.23

милиона тона отпада, од чега 91608 тона је по карактеру опасан отпад. Од 2023. године је у обрасце које достављају оператери који врше третман поновним искоришћењем поред R ознака је додата D9 ознака која је доступна уколико оператер управља медицинским отпадом.

Од отпада који није опасан највише је третирано поступком R4 односно рециклажом метала с обзиром да су отпадно гвожђе и остали метали врсте отпада које су највише заступљене у отпаду који је подвргнут поновном искоришћењу, а значајне су и количине отпада који је третиран поступцима R5 и R3 односно рециклажом и прерадом других неорганских материјала и рециклажом и прерадом органских материја који се не користе као растварачи (укључујући компостирање и остале процесе биолошке трансформације).

Табела 17. Количина поново искоришћеног отпада

Година	Укупно третирано (t)	Третирано поступком R1 – R10 и D9 (t)	Третирано поступком R11 – R13 (t)
2011	1.453.772	1.422.017	31.755
2012	1.119.482	940.662	178.820
2013	1.787.664	1.493.388	294.275
2014	2.005.387	1.660.068	345.319
2015	1.639.486	1.279.231	360.255
2016	1.679.340	1.418.226	261.122
2017	1.740.131	1.479.522	260.609
2018	2.033.149	1.700.470	332.679
2019	2.270.398	1.971.395	299.003*
2020	2.143.134	2.050.048	93.086*
2021	2.288.832	2.203.126	85.706*
2022	2.318.982	2.260.287	58.695*
2023	2.233.623	2.169.532	64.091*

* Количина уписана у колони третирано поступком R11 – R13 се за 2019-2023. године односи само на поступак R11

На основу достављених података за 2023. годину урађена је анализа третмана за поједине групе отпада које представљају секундарне сировине. У избору секундарних сировина коришћен је документ - Став Европске комисије и социјалног комитета везан за избор секундарних сировина, уз уважавање националних потреба за појединим врстама отпадних материјала које представљају секундарне сировине. Количине секундарних сировина које су подвргнуте искоришћењу неком од R операција су приказане у Табели 18.

Табела 18. Врсте и количине поново искоришћеног отпада који представља секундарне сировине

Врста секундарне сировина	Количина отпада подвргнута R операцији поновног искоришћења отпада (t)
Метали	614481
Пластика	46914
Стакло	5421
Дрвени отпад	86805
Папир и картон	308142
Батерије и акумулатори	22317
Текстил	1508

2.6. Третман опасног отпада

Предузећа која врше третман опасног отпада су пријавила да су различитим операцијама током 2023. године подвргле третману поновног искоришћења 91.608 тона опасног отпада. Од тога значајне количине представљају електрична и електронска опрема, оловне батерије отпадна возила, муљеве са дна резервоара, посебно сакупљен електролит из батерија и акумулатора и инфективни отпад из здравствених установа.

У табели 19. је приказан третман опасног отпада по R ознакама третмана у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада. "Службени гласник РС". број 56/10. 93/2019 и 39/2021. Од 2023. године у обрасце које достављају оператери који врше третман поновним искоришћењем поред R ознака је додата D9 ознака која је доступна уколико оператер управља медицинским отпадом.

Табела 19. Количина поново искоришћеног опасног отпада према R кодовима

R код	Укупно третираног опасног отпада (t)												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
R1	3131	666	440	4297	8846	9650	8166	14779	10205	9164	5969	9950	7938
R2	104	375	310	348	325	253	137	110	70	13	0	/	/
R3	163	117	381	658	453	2746	2788	3318	6266	3732	2452	6717	2155
R4	32430	32586	30996	26579	28008	41650	41666	39638	50848	57507	49281	54591	60105
R5	58851	36958	32997	24559	21752	2124	932	1060	247	265	6417	3421	3762
R6	1.4	0.2	346	0	0	0	0	0	0	0	17	156	3587
R7	188	3042	6617	4164	4012	14041	16488	33932	10401	8563	6545	5457	6729
R8	27	35	655	0	0	0	0	0	0	0	0	/	/
R9	3046	2687	4645	2656	3351	2804	3670	1142	1564	1264	1586	1305	22
R10	504	1484	1339	15907	981	1169	389	693	1122	798	559	44	41
R11	209	1319	1886	281	1059	1743	872	640	9511	8905	5025	4954	5756
R12	1024	1335	9574	5837	4117	9791	13349	17485	/	/	/	/	/
R13	943	325	945	17950	17626	787	915	891	/	/	/	/	/
D9	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1513

Из табеле 19. се види да су количине третираног опасног отпада током 2023. године нешто веће од количина из 2022. године. Током 2018. године су се повећале количине опасног отпада које су у цементној индустрији искоришћене операцијом R1. Током 2019. – 2023. године су те количине поново смањене. У питању је отпад из групе 13 која је у каталогу отпада означена као Отпадна уља и остаци течних горива. Такође током 2018. године долази до повећања количина третмана опасног отпада операцијом R7 јер се повећава количина третираних отпадних муљева и отпада од бушења који садрже нафту, које врши предузеће ФЦЦ ЕКО. Београд, које је током 2013. године добило дозволу за третман опасног отпада у мобилном постројењу. Током 2022. године долази поново до пада количина третираних поступком R7, пошто поменуто предузеће није вршило третман отпадних муљева, па је током 2019. године пријавило за 31354 тона мање отпада третираног у мобилном постројењу у односу на 2018. годину.

Што се тиче ознаке R5 на основу података се може закључити да је током 2019. године дошло до пада количина третираног опасног отпада операцијом R5, а то је зато што су тим поступком третиране количине отпадне фосфорне и фосфорасте киселине настале у периоду 2011. - 2013. године у постројењу ИХП Прахово, односно Еликсир Прахово, који је престао са радом.

Предузеће Mg-Serbian током 2019. године је имало смањене количине односно 111.45 тона третмана отпада 10 08 08* (слана шљака из примарне и секундарне производње), а претходних година су за ту врсту отпада достављени подаци да су у сопственом процесу поновног искоришћења операцијом R5 третирали током 2017. године 463.27 тона, а 2018. године 684.33 тона. У истом периоду је предузеће које је поступком R5 третирало флуоросцентне цеви је пријавило да је током 2019. године третирао за 30 тона мање него претходне године. Током 2021. и 2022. године долази до повећања количина отпада третираног операцијом R5, а значајне количине овим поступком је прерадио предузеће Еликсир Зорка – Минерална ђубрива.

Током 2023. године предузећу које је претходних година вршило третман отпадних уља поступком R9 (Ре-рафинација или други начин поновног искоришћења отпадног уља) је од стране надлежног органа одузета дозвола, па су смањене количине третиране овим поступком. Са друге стране повећале су се количине третиране поступком R6 (Регенерација киселина или база), а односи се на третман посебно сакупљених електролита из батерија и акумулатора, односно отпада ознаке 16 06 06*.

С обзиром да у годишњим извештајима за поновно искоришћење отпада више није могуће одабрати операције R12 и R13, па из тог разлога нема пријављених количина за ове операције током 2019-2023. године, па је и дошло до повећања пријављених количина за операцију R11. Поступци предтретмана се пријављују кроз дневну евиденцију на обрасцу ДЕОБ.

2.7. Депоновање отпада

Извештај о количинама одложеног отпада у 2023. години доставио је 31 оператер. У табели 20. је дат преглед количина депонованог отпада у периоду 2011 – 2023 године.

Табела 20. Количина депонованог отпада

Година	Количина депонованог неопасног отпада (t)	Количина депонованог опасног отпада (t)
2011	347.367	
2012	1.172.413	7.685
2013	985.005	7.39
2014	1.117.831	5.995
2015	1.267.632	13.9
2016	1.291.323.	30.417
2017	1.518.138.	27.915
2018	1.716.092.	29.404
2019	1.988.176.	14.042
2020	1.973.320.	11.658
2021	2.155.540	1.782
2022	2.708.454	5.967
2023	2.573.132	6.356

Из табеле број 20. се види да је у 2023. години одложено 2.58 милиона тона отпада, од чега је приближно 6 хиљада тона опасног отпада. Од приказаних количина 1,2 милиона тона је одложено на санитарне депоније.

Опасан отпад је претежно одложен на депонију за одлагање индустријског отпада на којој је одложено 5.981 t опасног отпада, а 374 тоне је одложено на санитарну депонију која има дозволу за одлагање опасног отпада. Опасан отпад који је одложен на депонији индустријског отпада су претежно муљеве и филтер колачи који настају у термичким процесима у индустрији

гвожђа и челика, а на санитарној депонији опасан отпад претежно чине грађевински и изолациони материјали који садрже азбест и остали изолациони материјали који садрже опасне супстанце. Разлог за смањене количине одложеног опасног отпада у периоду 2019-2021 године је чињеница да је предузеће ХБИС током 2019. године на сопственој локацији, где одлаже индустријски отпад, одложило преко 15 хиљада тона мање опасног отпада него претходне године, а затим су се те количине смањивале и током 2020. и 2021. године. Током 2022. године поново долази до повећања пошто поменуто предузеће због повећаног садржаја цинка, муљеве и филтер колаче из процеса третманан гаса не враћа у производњу у оној количини у којој су их враћали претходне године, него постају отпад. Тренд повећања одлагања поменуто врсте отпада се наставља и током 2023. године.

Значајне количине одложеног неопасног отпада представља отпад из групе 20 03 у коју спадају мешани комунални отпад, остаци од чишћења улица и кабасти отпад који је одложен у количини од 1,47 милиона тона, а затим по заступљености следе различите фракције групе 17 (грађевински отпад) и отпад од прераде шљаке из индустрије гвожђа и челика.

Отпад који је по карактеру неопасан одложен је поступцима D1 (депоновање отпада у земљиште или на земљиште), D4 (Површинско депоновање нпр. депоновање течних или муљевитих врста отпада у јаме, базене или лагуне итд.) и D5 (одлагање отпада у посебно пројектоване депоније, нпр. касете), а опасан отпад поступком D5.

2.8. Прекогранично кретање отпада

Прикупљени подаци показују кретање количина отпада у прекограничном промету отпадом, по врстама и земљама. У табелама 21. и 22. је дат приказ количина прекограничног промета отпада.

Табела 21. Извоз отпада у периоду 2012-2023. година

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Опасан отпад	6.9	10.68	25.003	23.848	16.686	9.944	11.074	17.273	12.796	36.723	16.13	15.704
Неопасан отпад	478.51	406.158	378.007	282.314	292.918	430.045	332.751	398.517	411.275	384.728	238.849	284.299
Укупно	485.41	416.838	403.01	306.162	309.604	439.989	343.825	415.79	424.071	421.451	254.979	300.003

Табела 22. Увоз отпада у периоду 2012-2023. година

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Опасан отпад	1.953	304	24	/	163	1.081	996	5.958	7.109	8.403	8.163	6.734
Неопасан отпад	221.181	221.59	243.807	216.878	219.063	176.107	231.154	222.04	289.414	220.511	263.009	313.685
Укупно	223.134	221.894	243.831	216.878	219.226	177.188	232.15	227.998	296.523	228.914	271.172	320.419

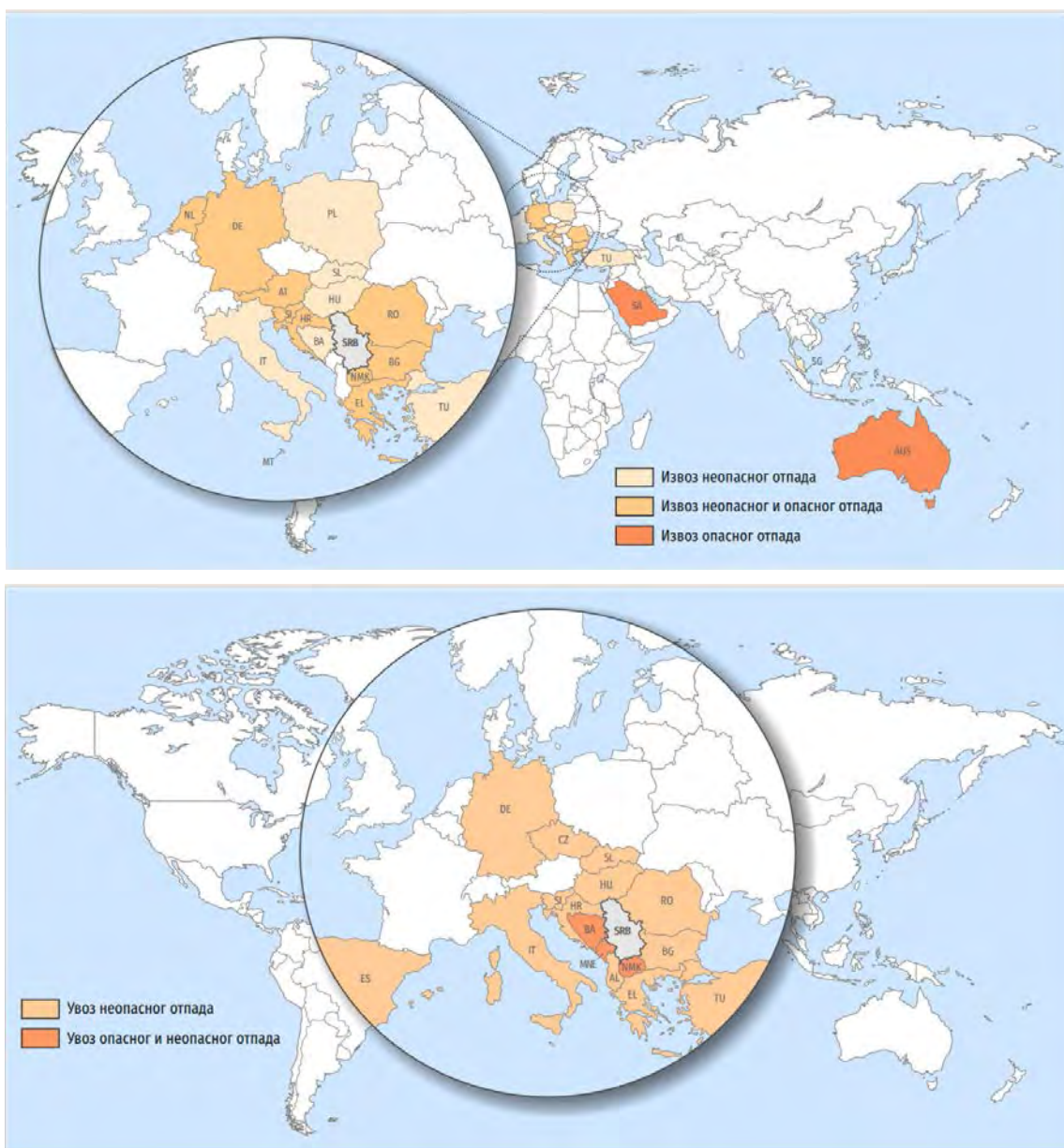
Из Републике Србије је у току 2023. године извезено 300.003 t отпада од чега 15.704 t има карактер опасног и 284.299 t неопасног отпада. Више од половине извезеног отпада чине метали, од чега су највише заступљени отпадно гвожђе и челик. Значајне количине извезеног отпада представљају папирна и картонска амбалажа, отпадни папир и картон, отпадно стакло, стаклена амбалажа, отпадна јестива уља и масти и шљака из термичке металургије алуминијума.

Извоз опасног отпада претежно чини отпад настао у процесу третмана гаса из индустрије гвожђа и челика, а затим по количини следе минерална нехлорована моторна уља, оловне батерије и опасне компоненте уклоњене из одбачене опреме.

И даље се извозе велике количине отпада за које постоје прерађивачки капацитети у земљи. Највише отпада је извезено у Републику Бугарску, Републику Хрватску у које је извезен и опасан и неопасан отпад, а затим по количини извезеног отпада следе Република Мађарска, Република Словенија и Република Италија, у које је извезен само неопасан отпад. Опасан отпад највише је изезен у Републику Бугарску, Краљевину Саудијску Арабију и Савезну Републику Немачку.

Увезено је 320.419 t отпада од чега 6.734 t има карактер опасног и 313.685 t отпада који је по карактеру неопасан. Отпадна папирна и картонска амбалажа и отпадни папир и картон чине 55% количине отпада који је увезен. По заступљености следе отпадни метали, пластика и гума и сагорљиви отпад из постројења за обраду отпада. Увоз опасног отпада се односи само на оловне батерије. Највише отпада је увезено из Републике Хрватске, Републике Мађарске, Румуније и Босне и Херцеговине. Опасан отпад највише је увезен из Босне и Херцеговине, као и из Републике Црне Горе и Републике Северне Македоније.

И даље се наставља тренд увоза и извоза истих врста отпада као што су на пример отпадни папир и метали.

Слика 7. Земље извоза, односно увоза отпада

На слици број 7 се види приказ земаља у које је отпад извезен, односно из којих је увезен. Најтамнијом бојом су означене државе у које је извршен извоз само опасног отпада, светлијом бојом оне у које је извршен извоз и опасног и неопасног отпада, а најсветлијом бојом оне државе у које је извршен извоз само неопасног отпада. Код приказа увезеног отпада тамнијом бојом је приказана држава из које је реализован увоз и опасног и неопасног отпада, а светлијом бојом држава из које је увезен само неопасан отпад.

2.9. Увоз и извоз секундарних сировина

На основу достављених података за 2023. годину урађена је анализа увоза и извоза за поједине групе отпада које представљају секундарне сировине – метали, пластика, стакло, дрво, папир и картон, батерије и акумулатори и текстил. У избору секундарних сировина коришћен је документ - Став Европске комисије и социјалног комитета везан за избор секундарних сировина, уз уважавање националних потреба за појединим врстама отпадних материјала које представљају секундарне сировине.

Збирни приказ увоза и извоза секундарних сировина је дат у табели 23., док је детаљан приказ по врстама отпада дат у табели у прилогу. Извоза дрвеног отпада у 2023. години није било, али се јавља врло велики увоз отпада који је означен као пиљевина, иверје, струготине, дрво, иверица и фурнир. Није било ни извоза текстила, а ни увоза отпадног стакла, али су извезене знатне количине стаклене амбалаже. За све остале секундарне сировине, осим за стакло, су смањене количине извоза у односу на претходну годину.

Табела 23. Збирни приказ увоза и извоза секундарних сировина у 2022. години

Врста отпада	Извоз (t)	Увоз (t)
Метали	151244	101369
Пластика	2559	1297
Стакло	33181	0
Дрвени отпад	0	7443
Папир и картон	80121	177148
Батерије и акумулатори	1417	6734
Текстил	0	581

Као што се види из табеле 23.:

- постоји извоз великих количина отпада за које у Србији постоје прерађивачки капацитети.
- наставља се тренд увоза и извоза истих врста отпада као што су на пример метали и отпадни папир. Чак и увоз из истих земаља у које је и отпад извезен.

3. САНИТАРНЕ ДЕПОНИЈЕ И РЕГИОНИ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

За одлагање неопасног отпада користе се санитарне депоније које представљају санитарно-технички уређен простор на коме се одлаже отпад који као материјал настаје на јавним површинама, у домаћинствима, у процесу производње, односно рада, у промету или употреби, а који нема својства опасних материја и не може се прерађивати односно рационално користити као индустријска сировина или енергетско гориво. На санитарним депонијама се отпад депонује у складу са прописима и где је омогућено да се отпад разложи на биолошки и хемијски инертне материјале у окружењу изолованом од животне средине. На оваквим депонијама применом различитих мера смањује се утицај чврстог отпада на здравље, као што је то случај на несанитарним и дивљим депонијама и сметлиштима.

У складу са Програмом управљања отпадом, предвиђено је затварање и рекултивација постојећих сметлишта и изградња 26 регионалних санитарних депонија, са центрима за сепарацију рециклабилног отпада и трансфер станицама. До сада је изграђено 12 санитарних депонија, од чега је 10 регионалних и 2 локалне депоније. Њихов географски распоред је приказан на слици 8. Тренутно су у изградњи Регионална санитарна депонија Нова Варош и Регионална санитарна депонија Инђија.

Изграђене регионалне санитарне депоније у функцији:

1. Регионална санитарна депонија „Дубоко“ Ужице
2. Регионална санитарна депонија „Врбак“ Лапово
3. Регионална санитарна депонија Кикинда
4. Регионална санитарна депонија „Гигош“ Јагодина
5. Регионална санитарна депонија „Жељковац - Депонија два“ Лесковац
6. Регионална санитарна депонија „Мунтина падина“ Пирот
7. Регионална санитарна депонија „Јарак“ Сремска Митровица
8. Регионална санитарна депонија Панчево
9. Санитарна депонија „Метерис“. Врање
10. Санитарна депонија локалног карактера у општини Горњи Милановац
11. Регионална санитарна депонија Суботица
12. Регионална санитарна депонија „Винча“. Београд

Слика 8. Санитарне депоније у Републици Србији

4. ЈКП И ДИВЉА СМЕТЛИШТА

У Србији још увек велики број општина/градова има сопствену депонију - сметлиште. То су углавном депоније за које је у складу са Стратегијом о управљању отпадом предвиђено санирање и затварање, јер је капацитет постојећих депонија – сметлишта у већини општина већ попуњен, а већина не задовољава ни минимум техничких стандарда.

Не постоји контролисано одвођење депонијског гаса који настаје разградњом отпада у депонији, што може довести до пожара или експлозије. Процедне воде из депонија се не сакупљају нити пречишћавају, што угрожава подземне и површинске воде и земљиште због високог садржаја органских материја и тешких метала. Не постоји систематски мониторинг емисија, процедурних вода, депонијског гаса итд.

Земљиште на којем су депоније лоциране је најчешће у својини Републике Србије. Старост депонија варира од 4 до 60 година. Подаци о димензијама и запремини тела депонија нису поуздани, с обзиром да за многе од њих не постоји одговарајућа техничка документација. Око 70% активних депонија - сметлишта није предвиђено просторно-планским документима и немају урађену студију о процени утицаја на животну средину, нити имају потребне дозволе.

На овим сметлиштима често долази до самозапаљења, при чему долази до емисије загађујућих материја. Депоније-сметлишта са највећим ризиком по животну средину и здравље људи су оне које се налазе на удаљеностима мањим од 100 m од насеља или на удаљеностима мањим од 50 m од обале реке, потока, језера или акумулације. Након санације, већина досадашњих одлагалишта може бити претворена у трансфер станице и центре за сакупљање рециклабилног отпада, а преостала ће се затворити изградњом регионалних депонија.

Несанитарне депоније су простори на којима се одлаже комунални отпад у ЈЛС и одлуком органа градова и општина су намењене за те активности. Издвојени из комплекса управљања комуналним отпадом несанитарне депоније, односно сметлишта, представљају специфичне објекте који могу, због неадекватног одлагања отпада да имају значајан негативан утицај на животну средину. На овим објектима се најчешће не води евиденција примања отпада, нити имају чуварску службу, системе противпожарне заштите, капију, систем за пречишћавање процедурних вода и сл, тако да се отпад одложе неконтролисано.

На овим сметлиштима се јавља директан утицај на ваздух, подземне и површинске воде, земљиште и угрожавања буком. У материје које у највећој мери загађују ваздух, а емитују се са депонија су азотни и сумпорни оксиди, ПАУ, диоксини, фурани, прашина и тешки метали. Са ових депонија се неконтролисано емитује и депонијски гас, као нус-продукт процеса разградње депонованог отпада, који садржи око 50% метана. Поред тога, емитују се и непријатни мириси, који имају значајан утицај на квалитет живота у околини депонија.

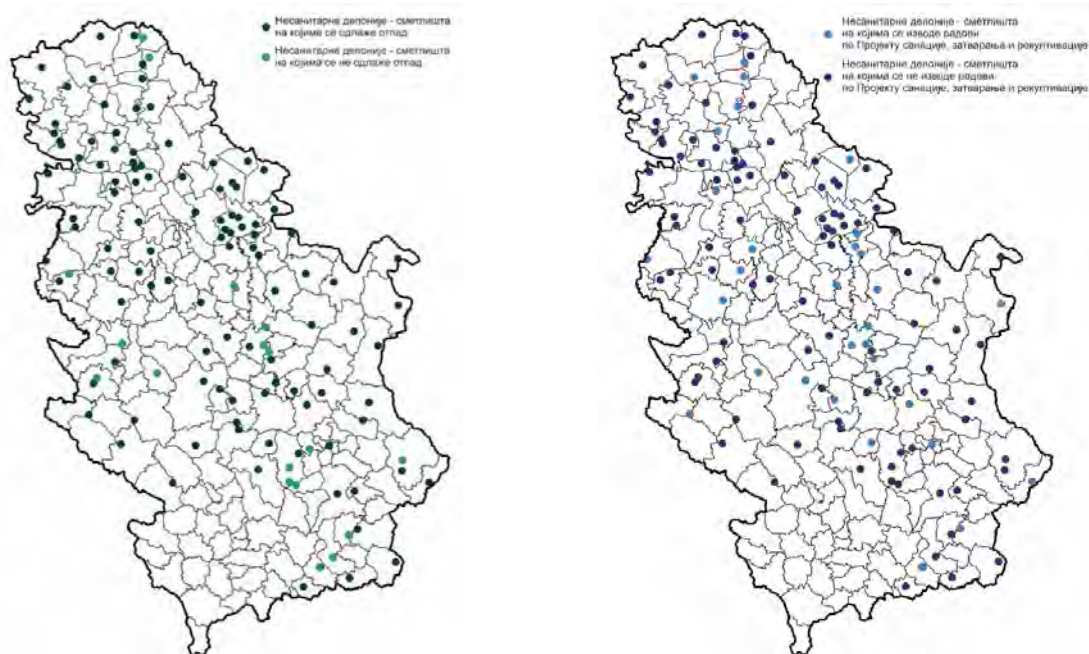
Неадекватно депоновање отпада на нехигијенским депонијама, поред ваздуха доводи до загађивања земљишта и подземних вода. Падавине које се филтрирају кроз масу депонованог отпада растварају штетне материје, чиме се загађују и земљиште и подземне воде. Додатни проблем је да загађивање тла нема искључиво локални карактер, него долази до загађивања тла и подземних и површинских вода на ширем простору, а посредно и до угрожавања флоре и фауне у и на тлу. Као додатни проблем јавља се загађивање земљишта у околини, отпадом ношеним ветром.

У складу са чланом 4. Закона о управљању отпадом прописана је обавеза јединица локалне самоуправе да израде попис неуређених депонија на свом подручју и израде пројекте санације и рекултивације за постојеће несанитарне депоније – сметлишта, у складу са законом. Правилник о начину вођења и изгледу евиденције депонија и сметлишта на подручју јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС". број 18/18) је донет и информација о томе достављена је свим локалним самоуправама.

У складу са достављеним подацима, у Србији у 2023 години је регистровано 129 несанитарних депонија, 4 ЈЛС нису доставиле никакав податак о несанитарним депонијама на својим територијама (Пирот, Параћин, Коцељева, Голубац).

Од наведеног броја сметлишта на око 85% се активно одлаже отпад. На 49 несанитарних депонија се редовно, а на 65 делимично, врши прекривање депонованог отпада инертним материјалом чиме се умањује утицај на ваздух. Према достављеним подацима 20 несанитарне депоније се налазе у поплавном подручју, што може имати значајан негативан ефекат на површинске и подземне воде.

За 83 несанитарне депоније је урађен Пројекат санације, затварања и рекултивације, од чега 68 пројеката имају сагласност али за 57 локација је потребна израда новог или ажурирање постојећег Пројекта. Према достављеним подацима само се на 17 депонија врше радови у складу са Пројектом.

Несанитарне депоније на којима се не депонује или депонује комунални отпад

Несанитарне депоније на којима се изводе или не изводе радови у складу са Пројектом

Слика 9. Несанитарне депоније у Републици Србији

Предвиђено је затварање и рекултивација постојећих сметлишта и изградња 26 регионалних санитарних депонија, са центрима за сепарацију рециклабилног отпада, постројењем за компостирање/МБТ и трансфер станицама.

Дивља депонија јесте место, односно јавна површина, на којој се налазе неконтролисано одложене различите врсте отпада и које не испуњава услове утврђене прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније. Велике количине отпада се бацају на дивља сметлишта, ван контроле општинских јавних комуналних предузећа.

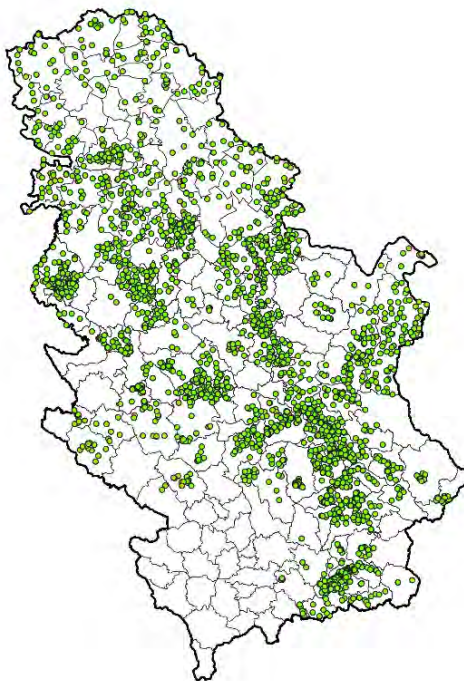
У већини случајева дивља сметлишта се налазе у сеоским срединама и последица су, у првом реду, недостатка средстава за проширење система сакупљања отпада, али и лоше организације управљања отпадом на локалном нивоу. Поред ових, ова сметлишта се често формирају дуж саобраћајница у путном појасу, од којих је већи проценат на косинама насипа путева, одакле се отпад једноставно баца киповањем из камиона. Такви простори су најчешће недос-

тупни за уклањање. За депоновање се користе и природне депресије, јаме и вртаче где је чишћење практично немогуће.

Дивље депоније су посебан проблем који се јавља у Републици Србији. На овим депонијама се не одлажу велике количине отпада, али је то често опасан отпад из домаћинства или пољопривреде (амбалажа од средстава за заштиту биља, лешеве животиња и сл.). Оно што јесте стваран проблем је њихов број, где је на дан 10.05.2024. пријављено укупно 2526 дивљих депонија. Од укупног броја градова и општина 6 ЈЛС су послале изјаву да на својој територији нису имале ни једну дивљу депонију (Црна Трава, Тутин, Бајина Башта, Сремски Карловци, Чајетина, Бачки Петровац), док је у 7 ЈЛС пријављена само по једна дивља депонија (Ада, Александровац, Мерошина, Опово, Србобран, Тител, Нови Пазар). Такође 6 ЈЛС нису доставиле никакве податке о дивљим депонијама на својим територијама (Коцељева, Параћин, Пирот, Голубац, Мајданпект, Мионица).

Дивље депоније као посебни објекти се најчешће јављају у сеоским срединама које нису обухваћене редовним прикупљањем комуналног отпада од стране јавно комуналних предузећа у ЈЛС. Поред тога, дивље депоније се јављају и уз саобраћајнице где се отпад најчешће кипује из камиона.

Јединице локалних самоуправа током године врше уклањање ових депонија, чија је то и законска надлежност. Према достављеним подацима 848 пријављених дивљих депонија је чишћено 1713 пута, док 1617 дивљих депонија нису уопште чишћене у току 2023. године. На 803 чишћене дивље депоније се вратило нелегално одлагање отпада. То јасно указује на низак ниво свести грађана о опасностима које носе ове врсте депонија, јер се отпад одбацује нелегално и неконтролисано. Поред тога, враћање нелегалног депоновања на очишћен простор показује и ниво успешности управљања комуналним и сличним отпадом у ЈЛС, где је након чишћења потребно обезбедити и поставити посуде, најчешће контејнере различитих врста. Могуће је на овим просторима организовати и мале рециклажне центре где грађани могу да оставе свој отпад који ће бити касније сортиран и припремљен за поновно искоришћење.

Слика 10. Приказ дивљих депонија

Главни изазови управљања отпадом у Србији још увек се односе на обезбеђивање добре покривености и капацитета за пружање основних услуга, као што су сакупљање, транспорт и санитарно одлагање отпада.

5. ДОЗВОЛЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

У складу са Законом о управљању отпадом, надлежни органи (Министарство, Секретаријат АП Војводине и локалне самоуправе) издају дозволе, воде регистар издатих дозвола и податке из регистра дозвола достављају Агенцији за заштиту животне средине. Агенција води регистар издатих дозвола за управљање отпадом на територији Републике Србије. База је доступна на интернет страници Агенције за заштиту животне средине.

Регистар издатих дозвола за управљање отпадом поливином маја месеца 2024. године садржи 2612 важећих дозвола, што је мање у односу на исти период претходне године. У истом периоду у Регистру дозвола за управљање амбалажом и амбалажним отпадом се налази 8 националних оператера.

Преглед важећих дозвола за управљање отпадом је дат на слици 11., а приказ дозвола по делатностима на слици 12.

ажурирано:
27.09.2024.

	МИНИСТАРСТВО			АП ВОЈВОДИНА			ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
	Укупно	Неопасан	Опасан	Укупно	Неопасан	Опасан	Неопасан
Сакупљање	788	741	220	69	69	8	168
Транспорт	1096	1051	203	84	84	7	174
Складиштење	77	55	69	45	36	36	807
Третман	71	58	51	26	24	15	538
Одлагање	4	3	1	2	2	0	19
Укупан број дозвола по надлежном органу	1407			142			1065
Укупно издатих дозвола	2614						

Слика 11. Преглед важећих дозвола за управљање отпадом

Слика 12. Приказ дозвола по делатностима

На слици 13. је дат преглед важећих дозвола за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Дозволе за управљање амбалажом и амбалажним отпадом

ПИБ	Назив предузећа	Регистарски број дозволе	Дозвола важи од:	Дозвола важи до:
104723366	SEKOPAK DOO BEOGRAD	001/2	22.05.2020.	22.05.2025.
106782554	EKOSTAR PAK DOO BEOGRAD	002/2	26.10.2020.	26.10.2025.
106758755	DELTA - PAK DOO BEOGRAD	003/2	03.12.2020.	03.12.2025.
104384580	CENEX DOO BEOGRAD	004/2	21.04.2022.	21.04.2027.
107523293	TEHNO EKO PAK D.O.O.	005/2	21.05.2022.	21.05.2027.
108263728	EKOPAK SISTEM D.O.O. NOVI SAD	006/3	28.12.2023.	28.12.2028.
110744773	UNI EKO PAK D.O.O. BEOGRAD	007/2	17.08.2023.	17.08.2028.
113057661	INTERZERO PAK D.O.O.	008	03.04.2023.	03.04.2028.

Слика 13. Приказ дозвола оператера за управљање амбалажом и амбалажним отпадом

На интернет страници Агенције урађен је посебан портал намењен претрази издатих дозвола. Произвођачи отпада, као и други власници отпада, могу да претражују базу података издатих дозвола у циљу проналажења будућих партнера за управљање отпадом.

Током 2016. године у оквиру Националног регистра извора загађивања, направљен је и регистар одузетих дозвола за управљање отпадом. Прва дозвола је одузета 2012. године. До краја 2023. је евидентирано укупно 165 одузетих дозвола, од чега је током 2023. године одузето 8. Приказ одузетих дозвола се налази у прилогу извештаја.

У току 2022. године извршен је упис 23 правна субјекта у регистар посредника отпада и једног правног субјекта у регистар НУС производа. У току 2023. године извршен је упис 17 правних субјекта у Регистар посредника отпада и 47 субјекта у Регистар трговаца у управљању отпадом. Током 2023. године два субјекта су имала важећу Потврду о упису у Регистар НУС производа, ЈП ЕПС Огранак ТЕ-ТО Костолац за нуспроизвод-гипс који настаје радом постројења за одсумпоравање димних гасова и MINTH AUTOMOTIVE EUROPE DOO за алуминијумски шпон.

6. АМБАЛАЖА И АМБАЛАЖНИ ОТПАД

На основу Закона о амбалажи и амбалажном отпаду и Правилника о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом у Агенцији за заштиту животне средине почело је 2010. године прикупљање и обрада података о амбалажи и амбалажном отпаду.

Дозволу за управљање амбалажним отпадом има 8 оператера: СЕКОПАК, ЕКОСТАР ПАК, ДЕЛТА-ПАК, ЦЕНЕКС, ТЕХНО ЕКО ПАК, ЕКОПАК СИСТЕМ, УНИ ЕКО ПАК и ИНТЕРЗЕРО ПАК.

У табели 24. је дат преглед предузећа која извршавају своју законску обавезу извештавања по годинама.

Табела 24. Преглед по годинама предузећа која извршавају законску обавезу

	Број предузећа укључених у системе	Број предузећа која сама управљају својим отпадом	Број предузећа ван система	УКУПНО
2010	492	1	263	756
2011	1069	1	324	1394
2012	1306	/	232	1538
2013	1462	/	262	1724
2014	1616	/	268	1884
2015	1722	/	244	1966
2016	1771	/	277	2048
2017	1859	/	256	2115
2018	1893	/	257	2150
2019	1935	/	245	2180
2020	1918	/	248	2166
2021	1924	/	247	2171
2022	1918	/	234	2152
2023	1996	/	200	2196

Током 2023. године 1996 предузећа је укључено у системе оператера за управљање амбалажним отпадом, док је 200 предузећа која су известила о количинама амбалаже стављене на тржиште Републике Србије ван система.

У табели 25. је дат приказ укупних количина амбалаже која је стављена на тржиште Републике Србије по годинама.

Табела 25. Количина амбалаже која је стављена на тржиште Републике Србије по годинама

	Предузећа у системима (t)	Предузећа која сама управљају својим отпадом (t)	Предузећа ван система (t)	УКУПНО (t)
2010	294014.9	6531.2	2790.7	303336.8
2011	334257	3736.9	5662.7	343656.6
2012	340409.3	*	3836.7	344246
2013	317327.3	*	4257.5	321584.8
2014	324408.6	*	8607.9	333016.5
2015	339695.7	*	4377.8	344073.5
2016	344661.8	*	4209.7	348871.5
2017	355837.5	*	2081.4	357918.9
2018	356422.7	*	2532.6	358955.3
2019	369250.6	*	1356.6	370607.2
2020	360942.8	*	1293.9	362236.7
2021	388532.4	*	1423.5	389955.9
2022	399906,0	*	1323,5	401229,5
2023	401807.8	*	1203.3	403011.1

* Предузеће са дозволом за самостално управљање амбалажним отпадом пренело је 2012. године своје обавезе на националне оператере

Анализом достављених података о количинама амбалаже пласиране на тржиште Републике Србије може се закључити да је највећа количина амбалаже пласиране на тржиште Републике Србије збринута од стране националних оператера.

У табели 26. су дате количине преузетог и поновно искоришћеног амбалажног отпада по годинама.

Табела 26. Количине преузетог и поновно искоришћеног амбалажног отпада

	Оператери система управљања отпадом (t)	Предузећа која управљају својим отпадом (t)	УКУПНО (t)
2010	15294	171	15465
2011	49764.8	222.8	49987.6
2012	67915.8		67915.5
2013	87950.2		87950.2
2014	102673		102673
2015	134970		134970
2016	155753		155753
2017	182393		182393
2018	200857		200857
2019	228547		228547
2020	226021		226021
2021	247634		247634
2022	256125,5		256125,5
2023	264337		264337

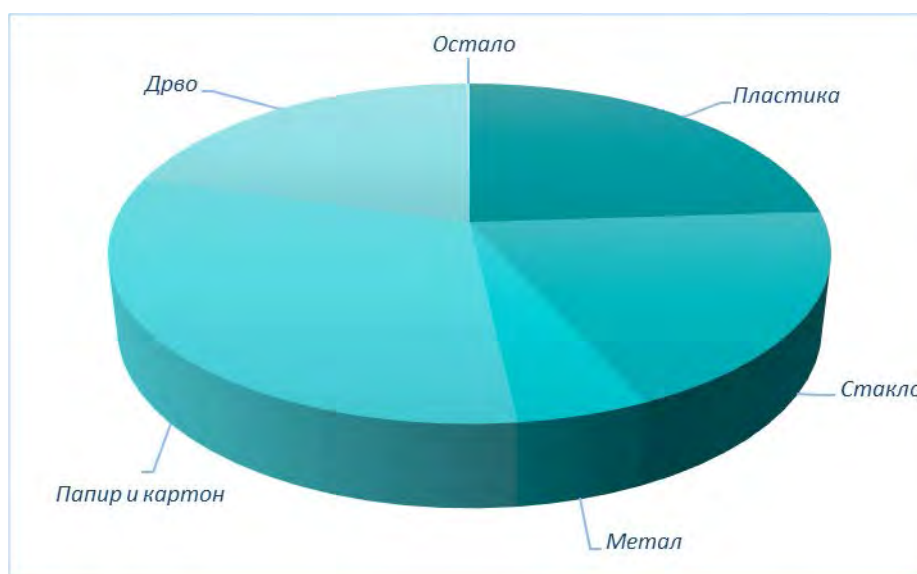
На слици 14. је дат приказ кретања количина амбалаже стављене на тржиште и поново искоришћеног амбалажног отпада у периоду 2010 – 2023. године.

Слика 14. Кретање количина амбалаже стављене на тржиште и поново искоришћеног амбалажног отпада у периоду 2010 – 2023. године

Анализом података за прикупљени и поново искоришћени амбалажни отпад од стране оператора закључује се да је укупна количина преузетог амбалажног отпада предата на поново искоришћење.

Удео појединих врста амбалаже у укупној количини поново искоришћеног амбалажног отпада у 2023. години је приказан на слици 15.

Слика 15. Удели појединих врста амбалаже у укупној количини поново искоришћеног амбалажног отпада у 2023. години

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

Општи и специфични национални циљеви за Републику Србију у 2023. години су испуњени и то за поновно искоришћење отпада у вредности 65.8% и за рециклажу отпада у вредности од 62.5%. Остварени су специфични циљеви за 2023. годину прописани Уредбом. (Табела 27.)

Табела 27. Преглед остварености општих циљева за поновно искоришћење отпада

Оператер	ОПШТИ ЦИЉЕВИ													
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	5%	10%	16%	23%	30%	38%	44%	50%	55%	60%	61%	62%	63%	64%
СЕКОПАК	5.2	13.9	17.4	23.3	31.6	39.7	44.6	50.9	55.2	62.9	63.5	64	63.6	65.7
ЕКОСТАР ПАК	5.3	15	21	31.9	31.3	38.5	44.2	50.8	57.3	60.6	61.6	62.8	64.2	65.3
ДЕЛТА ПАК	5	24.7	29.9	29	32.3	40.8	48	61.4	59.9	66.1	65.9	68	65.9	67.8
ЦЕНЕКС	/	/	/	27.4	30.3	48.6	52.6	50.4	55.4	60.1	61.7	63.2	63.5	65.2
ТЕХНО ЕКО ПАК	/	/	29.6	23.2	31.7	39.4	46.8	51.3	56.9	60.5	61.5	63.7	65	67.2
ЕКОПАК СИСТЕМ	/	/	/	/	39.7	46.4	48.1	51.8	57.6	63.7	62.6	63.7	66.1	66.6
УНИ ЕКО ПАК	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	63.6	64.4	66.2
ИНТЕРЗЕРО ПАК														65.3
ПРОСЕЧНА ВРЕДНОСТ	5.2	14.9	19.9	27.7	31.6	42.3	47.4	52.8	57.1	61.9	62.6	63.7	64	65.8

7. ПРОИЗВОДИ КОЈИ НАКОН УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 – др. Закон 35/2023) у поглављу 7. Управљање посебним токовима отпада у члановима од 47. до 58. прописује начине управљања појединим посебним токовима отпада. Истим члановима је прописана обавеза извештавања власника ових врста отпада и достављања одговарајућих података Агенцији за заштиту животне средине.

Законом о накнадама за коришћење јавних добара (Сл. гласник РС. број 95/2018 и 49/2019-усклађен дин. 156/2020 - усклађен дин. изн., 15/2021 - допуњени усклађени дин.) прописана је висина накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, утврђују се производи који после употребе постају посебни токови отпада, начин и рокови достављања годишњег извештаја. Даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције и о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Сл. гласник РС”. бр. 54/10. 86/11. 15/12, 3/14, 81/2014 - др. правилник, 31/15, 44/16, 43/17, 45/18, 67/18 и 95/18 - др. Закон)) осим члана 4 којим се утврђује образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокови достављања годишњег извештаја. Овим извештајем обухваћене су следеће групе производа који после употребе постају посебни токови отпада:

1. гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и других машина и уређаја и остали слични производи;
2. батерије и акумулатори;
3. сва минерална и синтетичка уља и мазива која више нису погодна за првобитну намену, а нарочито коришћена моторна уља и уља за мењаче, као и минерална уља за подмазивање, уља за турбине, хидраулична уља и остала минерална или синтетичка уља, као и свако уље које настаје обављањем угоститељске и туристичке делатности, у индустрији, трговини и другим сличним делатностима у којима се припрема више од 50 obroка дневно, као и отпадни муљ из производње јестивог уља;
4. електрични и електронски производи чији рад зависи од електричне струје или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мерење струје и електромагнетних поља, за коришћење код напона који не прелази 1000 V за наизменичну струју и 1500 V за једносмерну струју;
5. возило категорије М1 (моторно возило за превоз путника - путничко возило које, осим седишта возача има још највише осам седишта) или N1 (моторно возило за превоз терета - теретно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3.5 t), моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категорија L5 - тешки трицикл) и њихови неупотребљиви или одбачени делови.

Број предузећа која су до 27.09.2024. године доставила извештај о производима који након употребе постају посебни токови отпада је евидентиран у информационом систему Националног регистра извора загађивања и приказан је у табели 28. Количина појединих врста производа који након употребе постају посебни токови отпада, а за које су извештаји пристигли до 08.07.2024. године су приказани у табелама од 29. до 34.

Табела 28. Број предузећа која су доставила извештај о производима који након употребе постају посебни токови отпада

Година	Број предузећа *
2013	4864
2014	6759
2015	7380
2016	7752
2017	8448
2018	9052
2019	9494
2020	9428
2021	10000
2022	9501
2023	9314

Табела 29. Гуме

Година	Укупна пријављена количина (комади)	Укупна пријављена количина (t)
2011	160551	23151.6
2012	156649	23259.8
2013	22936	38857
2014	37565	33548.5
2015	41562	30887.6
2016	57971	33066.4
2017	64014	32152.2
2018	54400	36570.6
2019	*	24102.3
2020	*	40543.4
2021	*	43882.4
2022	*	44264,9
2023	*	41168.1

* Законом о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да се за гуме извештава само у килограмима

Табела 30. Азбест

Година	Укупна количина (t)
2011.	26.49
2012.	5.18
2013.	3.50
2014.	0.07
2015.	0.03
2016.	0.0005
2017.	0.0098
2018.- 2023	*

*На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара не постоји више обавеза извештавања и плаћања накнаде за производе који садрже азбест

Табела 31. Батерије и акумулатори

Година	Стартери (t)	Преносне батерије или акумулатори (t)	Индустријске батерије и акумулатори (t)	Укупно (t)
2011	9478.03	537.85	4016.52	14032.4
2012	8474.55	512.96	3685.41	12672.92
2013	10398.08	584.77	3825.77	14808.62
2014	8997.73	590.99	3003.82	12592.54
2015	9907.34	622.17	2739.12	13268.63
2016	9388.7	530.5	3491.2	13410.5
2017	9197.7	557.4	4325	14080.2
2018	7401.64	587.79	6443.49	14432.92
2019	10771.6	644.16	4472.6	15888.4
2020	13635.1	535.4	3934.9	18105.4
2021	11546.9	859	6417.9	18.823.8
2022	10695.3	806.9	5985.4	17487.6
2023	8272.81	779.31	8670	17722.12

Табела 32. Уља

Година	Укупна количина (l)	Укупна количина (t)
2011	23968490.49	14614.28
2012	19527292.53	16502.64
2013	19092040.74	18320.48
2014	17029009.9	20767.05
2015	21495817.06	20768.33
2016	21926658.8	16971.2
2017	20492853.7	17699.1
2018	21115295.38	29107.09
2019	*	38730.91
2020	*	37176.5
2021	*	39418.2
2022	*	48567.11
2023	*	40310.57

* Законом о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да се за уља извештава само у килограмима

* Да би се количина у литрима изразила у килограмима потребно је количину у литрима помножити са 0.9.

Табела 33. Електрични и електронски производи

Година	Укупна количина (комади)	Укупна количина (t)
2011	10146146	18836.67
2012	9327921	8858.73
2013	11492390	9199.82
2014	25199706	12234.25
2015	16187255	9997.29
2016	14199562	10086.6
2017	16271525	11611.2
2018	20908057	13239.82
2019	21344443	15428.8
2020	24230150	19745.5
2021	27106002	18618.8
2022	22571038	20226.4
2023	30654378	18485.41

У складу са прописаном обавезом извештавања електрични и електронски производи се пријављују у комадима или у килограмима. Уколико посматрамо укупну количину изражену у тонама на тржиште је током 2023. године стављено 75006,81 тона, а у табели 33 су приказане одвојене количине, тако да 30654378 комада представља производе чија тежина је 56521 тона.

Табела 34. Возила

Година	Укупна количина (t)
19.11.-31.12.2011.	743.73
2012	34428.74
2013	75040.92
2014	282709.27
2015	122212.98
2016	200854.1
2017	208505.8
2018	163542.11
2019	143665.2
2020	165474.3
2021	178952.1
2022	187230.55
2023	102973.85

Управљање отпадом од приказаних производа у периоду 2011 – 2022. године је приказано у табелама од 35 до 40.

Табела 35. Отпадне гуме

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	30984	/	/
2012	/	34114	/	532
2013	/	30150	/	496
2014	/	28766	/	781
2015	/	32400	/	537
2016	46	42422	/	247
2017	/	47955	/	246
2018	177	53340	/	180
2019	124	47600	/	2822
2020	72	49512	/	6186
2021	19	50726	/	148
2022	91	55137	/	128
2023	72	64899	/	417

Табела 36. Отпадни азбест

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	310	315	/
2012	306	43025	/	/
2013	279	30	/	/
2014	1647	/	/	/
2015	287	28	/	/
2016	963	/	/	/
2017	495	/	/	/
2018	246	/	/	/
2019	412	57	/	/
2020	240	2.1	/	/
2021	201	/	/	/
2022	253	/	/	/
2023	277	/	/	/

Табела 37. Отпадне батерије и акумулатори

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	5295	/	/
2012	/	18322	2282	1952
2013	/	14059	4988	303
2014	/	10910	15427	24
2015	/	10227	14637	/
2016	/	9407	5249	163
2017	/	13093	5005	1081
2018	/	10539	5826	996
2019	/	16138	6208	5958
2020	/	15839	4280	4782
2021	/	21298	5557	8403
2022	/	21685	3489	8163
2023	/	22317	1417	6734

Табела 38. Отпадна уља

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	5304	5	/
2012	/	3411	1304	/
2013	/	8245	79	/
2014	/	10136	/	/
2015	/	3042	245	/
2016	/	4343	116	/
2017	/	5967	41	/
2018	/	5042	186	/
2019	/	2348	44	/
2020	/	2178	730	/
2021	/	1595	941	/
2022	/	2200	1522	/
2023	/	440	1660	/

Табела 39. Електрични и електронски отпад

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	7084	793	/
2012	62	10601	1381	/
2013	/	18998	2799	/
2014	0.1	20972	240	/
2015	/	27351	2311	/
2016	56	37004	3293	/
2017	/	34210	2827	/
2018	11	32615	2408	/
2019	/	35559	17	/
2020	/	41716	5	/
2021	/	30316	/	/
2022	/	34532	/	/
2023	/	35373	/	/

Табела 40. Отпадна возила

Године	Одложен отпад (t)	Поновно искоришћење отпада (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
2011	/	/	/	/
2012	/	/	/	/
2013	/	2583	/	/
2014	/	1914	184	/
2015	/	603	486	/
2016	/	1736	/	/
2017	/	1458	/	/
2018	/	2548	/	/
2019	/	2109	/	/
2020	/	2391	/	/
2021	/	3280	/	/
2022	/	2212	/	/
2023	/	5913	/	/

У односу на претходну годину количине отпада које су третиране операцијама поновног искоришћења су повећане за отпадна возила и отпадне гуме а за отпадна уља је дошло до смањења прерађених количина. Када говоримо о извозу смањене су количине отпадних батерија и акумулатора. Количине увезеног отпада су повећане за отпадне гуме, а смањене за батерије и акумулаторе. Приказана количина од 5.913 тона отпадних возила која су третирана процесима поновног искоришћења се односи на 4.562 тона отпадних возила и 1.351 тона отпадних возила која не садрже ни течности ни друге опасне компоненте. Наведене количине за групу батерије и акумулатори се претежно односе на оловне батерије.

Од 2019. године се за третман и извоз електричног и електронског отпада прате количине не само по индексном броју, него и по разредима у које су разврстани електрични и електронски производи.

Приказ количина електричног и електронског отпада који је подвргнут поновном искоришћењу, неком од R операција, током 2019-2023. године је разврстан у 10 разреда чији је приказ дат у табели 41.

Табела 41. Поновно искоришћење електричног и електронског отпада по разредима

Раз-ред	Опис	Количина третираног ЕЕ отпада (t)				
		2019	2020	2021	2022	2023
I	Велики кућни апарати	18.178	20.422	15.590	17.074	19.846
II	Мали кућни апарати	694	526	249	279	150
III	Опрема информатичке технологије (ИТ) и телекомуникације	2.352	2.597	2.063	1.833	1.840
IV	Опрема широке потрошње за разоноду	8.612	8.695	7.573	6.462	5.774
V	Осветљења	124	178	224	197	178
Va	Флуоресцентне цеви	74	81	70	89	86
VI	Електрични и електронски алати	2.155	3.199	1.343	3.223	1.986
VII	Играчке, опрема за рекреацију, разоноду и спорт	0	0.5	8	10	3
VIII	Медицински уређаји	22	33	37	15	33
IX	Инструменти за праћење и надзор	2.730	5.476	2.705	4.800	3.154
X	Аутомати	585	306	272	432	2.231

Више од 50% количина ЕЕ отпада који је третиран поступцима поновног искоришћења током 2023. године представља отпад који је настао од производа који у складу са поделом производа који после употребе постају посебни токови отпада. припадају првом разреду односно великим кућним апаратима.

Поред 10 разреда наведених у табели 41. оператери су третирали и 182 тоне током 2021. године, 118 тона током 2022. године као и 92 тоне током 2023. године електричног и електронског отпада који спада у групу производа који су обухваћени чланом 144 Закона о накнадама за коришћење јавних добара и за које се не прате количине производа стављених на тржиште Републике Србије.

На основу података о извозу током 2019. године извршен је извоз за 17 тона отпада насталог од производа III разреда - Опрема информатичке технологије (ИТ) и телекомуникације у Немачку.

Током 2020. године извршен је извоз за 4.67 тона отпада насталог од производа III разреда у Босну и Херцеговину и 0.21 t отпада насталог од разреда 5a – флуоросцентних цеви у Аустрију.

Током 2021. године није било извоза електричног и електронског отпада. Извозиле су се само компоненте уклоњене из одбачене опреме, које су настале током третмана ЕЕ отпада, односно чије количине су већ приказане у табели 40. Извршен је извоз 2070 тона компоненти, од чега је 964 тона по карактеру опасан отпад.

Током 2022. године није било извоза електричног и електронског отпада. Извозиле су се само компоненте уклоњене из одбачене опреме, које су настале након третмана ЕЕ отпада, односно опреме чије количине су већ приказане у табели 14. Извршен је извоз 3451 тона компоненти, од чега је 2574 тона по карактеру опасан отпад.

Током 2023. године није било извоза електричног и електронског отпада. Извозиле су се само компоненте уклоњене из одбачене опреме, које су настале након третмана ЕЕ отпада, односно опреме чије количине су већ приказане у табели 14 која се односи на количине поновно искоришћеног ЕЕ отпада. Извршен је извоз 1548 тона компоненти, од чега је 656 тона по карактеру опасан отпад.

8. МЕДИЦИНСКИ И ВЕТЕРИНАРСКИ ОТПАД

На основу података достављених од стране здравствених установа за количине отпада из здравствене заштите људи и животиња евидентиране су количине створеног отпада приказане у табели по годинама.

У табели 42. је дата укупна количина произведеног медицинског и ветеринарског отпада по годинама за период 2011 – 2023. година.

Табела 42. Укупна количина медицинског и ветеринарског отпада по годинама

Година	Количина медицинског и ветеринарског отпада (t/god)
2011	2342.5
2012	2519.3
2013	2455.3
2014	2872.7
2015	2822
2016	2824.2
2017	2997.6
2018	3372.5
2019	3281.8
2020	3543.1
2021	5042.9
2022	5770
2023	4166

Установе које у току своје делатности стварају отпад од здравствене заштите људи и животиња, су пријавиле да су током 2023. године произвеле 4.166 t отпада из групе 18. Количина ове врсте отпада је смањена у односу на претходну годину.

Произведени медицински и ветеринарски отпад по индексним бројевима је дат у табели 43. и 44.

Табела 43. Произведени медицински отпад у периоду 2011-2023.

Година	Индексни број									Укупно (t)
	18 01 01	18 01 02	18 01 03*	18 01 04	18 01 06*	18 01 07	18 01 08*	18 01 09	18 01 10*	
2011	172.02	57.26	1954.92	57.3	23.18	21.11	4.82	30.08	0.2	2320.89
2012	165.54	48.43	2053.12	136.04	28.63	5.02	5.25	53.97	0.02	2495.99
2013	106.87	37.65	2199.08	40.85	11.69	2.53	5.011	22.03	0.01	2425.71
2014	149.06	44.3	2583.18	36.48	6.27	1	6.27	6.49	0	2833.05
2015	167.15	50.22	2470.33	52.19	22.86	0	15.09	4.94	0	2782.79
2016	170.32	45.7	2491.97	33.71	18.07	0	19.48	6.58	1.03	2785.82
2017	154.98	44.17	2641.11	38.69	19.03	0	31.44	9.15	0.03	2938.58
2018	150.82	42.49	2993.23	39.16	19.98	0	40.27	7.3	0.07	3293.32
2019	152.69	49.5	2868.35	68.02	20.5	0	57.3	9.36	0	3225.73
2020	160.29	42.42	3181.8	59.26	14.94	0	43.36	7.38	0	3509.45
2021	252.62	48.38	4545.19	73.07	19.44	0	44.33	23.27	0	5006.31
2022	955.8	43.14	4570.86	59.11	22.25	4.7	45.32	13.18	0.002	5714.36
2023	228.87	47.53	3721.44	69.05	20.91	0.003	42.14	6.7	0.0001	4136.643

Табела 44. Произведени ветеринарски отпад у периоду 2011-2023.

Година	Индексни број							Укупно (t)
	18 02 01	18 02 02*	18 02 03	18 02 05*	18 02 06	18 02 07*	18 02 08	
2011	0.01	7.42	12.88	0.35	0	0.6	0.36	21.62
2012	1.8	5.84	14.48	0.35	0	0.4	0.41	23.29
2013	0.16	15.53	8.93	0	0	0.43	4.58	29.64
2014	0.23	27.33	2.59	0.11	5	0	4.4	39.66
2015	0.08	33.57	2.1	0.11	0	0	3.35	39.2
2016	2.01	33.06	2.34	0	0	0.03	0.92	38.36
2017	1.24	40.11	14.9	0.6	0.42	0.83	0.89	58.99
2018	0.06	60.03	16.12	1.8	0	0.47	0.72	79.21
2019	0	45.38	10.3	0.27	0	0.05	0.03	56.02
2020	0.06	28.87	4.4	0.12	0	0.17	0	33.61
2021	0	26.81	9.16	0.61	0	0.05	0	36.63
2022	0	51.95	3.71	0	0	0.06	0	55.72
2023	0.28	25.58	1.82	1.34	0	0.03	0	29.05

Највише отпада чини отпад чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције. На основу података из табела 43 и 44 видимо да је током 2023. године створено 4137 t у објектима у којима се спроводи здравствена заштита, дијагностика, третман и превенција болести људи, а 29 t настаје од истраживања, дијагностике, третмана или превенције болести животиња. Апотеке су пријавиле и да су генерисале отпадне лекове из групе 20 у количини од 0.12 тона.

Табела 45. Количине третираног отпада групе 18 (t)

Индексни број	Опис	Количина третираног отпада (t)
18 01	отпади из породилишта, дијагностике, третмана или превенције болести људи	
18 01 01	оштри инструменти (изузев 18 01 03)	196,49
18 01 02	делови тела и органи укључујући и кесе са крвљу и крвне продукте (изузев 18 01 03)	1,3
18 01 03*	отпади чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	3407,63
18 01 04	отпади чије сакупљање и одлагање не подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције (нпр. завоји, гипсеви)	30,37
18 01 08*	цитотоксични и цитостатични лекови	0,63
18 01 09	лекови другачији од оних наведених у 18 01 08	0
18 02	отпади од истраживања, дијагностике, третмана или превенције болести животиња	
18 02 01	отпади чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	6,31
18 02 02*	отпади чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	22,75

У 2023. години 54 установа које имају постројење за третман ове врсте отпада је известило да су прерадили 3.321 t отпада који настаје у здравственим установама, од чега је 32 t настало у установама које обављају делатност дијагностике и превенције болести животиња, а 3.290 t у установама које пружају здравствену заштиту људи.

У истом периоду извршен је извоз 2,6 t хемикалија које садрже опасне супстанце настале у току пружања здравствене заштите у Савезну Републику Немачку и 31,58 t отпадних лекова у Аустрију од чега цитотоксичних и цитостатичних лекова у количини од 22,81 t.

9. ОТПАД КОЈИ САДРЖИ ПОЛИХЛОРОВАНЕ БИФЕНИЛЕ (PCB)

Према подацима пристиглим до 17.09.2024. године у 2023. години је генерисано 81,55 t отпада који садржи PCB. Од приказаних количина уља за изолацију и пренос топлоте су заступљена са количином од 4,96 t, трансформатори и кондензатори који садрже PCB са 76,49 и отпадне компоненте које садрже PCB са 0,1 t.

Извршен је третман ове врсте отпада у количини од 56,03 t. Од тога отпадних уља за изолацију и пренос топлоте која садрже PCB у количини од 21,79 t поступком R9 који означава операцију рерафинације или другог начина поновног искоришћења отпадног уља. Предузеће које врши деконтаминацију опреме контаминираних полихлорованим бифенилима је известило да је поступком R11 третирано 31,34 t отпадних трансформатора и кондензатора који садрже PCB и одбачену опрему која садржи или је контаминирана са PCB у количини од 2,9 t.

У поменутом периоду није било извоза ове врсте отпада.

Произведене, извезене и третиране количине поступцима поновног искоришћења у периоду 2011-2023 су приказане у табели 46.

Табела 46. Количине PCB отпада

Количине PCB отпада, извоз и третман			
Година	Укупне генерисане количине опасног отпада које садрже PCB	Пријављен извоз отпада који садржи PCB	Количине третираног PCB отпада
2011	41.6	36.3	19.1
2012	72.595	17.9	/
2013	34.411	364.819	/
2014	75.689	127.83	/
2015	67.799	111.898	37.458
2016	124.391	140.793	200.898
2017	113.348	55.177	148.635
2018	107.963	/	49.297
2019	113.198	128.938	138.8
2020	159.722	179.171	80.822
2021	128.432	32.688	182.951
2022	53.55	/	153.4
2023	81.549	/	56.026

ПРИЛОГ Табела 1. Увоз и извоз секундарних сировина по врстама

Група	Подгрупа	Индексни број	Опис	Извоз			Увоз		
				Количина индексни број (t)	Количина подгрупа (t)	Количина група (t)	Количина индексни број (t)	Количина подгрупа (t)	Количина група (t)
Метали	Гвожђе и челик	12 01 01	стругање и обрада ферометала	29947.77	123230.02		3141.1	80143.18	
		12 01 02	прашина и честице ферометала	0			0		
		16 01 16	резервоари за течни гас	0			0		
		16 01 17	ферозни метал	0			37.72		
		17 04 05	гвожђе и челик	85495.17			23507.88		
		19 10 01	отпад од гвожђа и челика	0			5056.48		
		19 12 02	ферозни метал	7787.08			48400		
	Обојени метали	17 04 01	бакар, бронза, месинг	5959.1	9249.1		3316.43	14526.02	
		17 04 02	алуминијум	3094.4			10778.78		
		17 04 03	олово	204.6			358.72		
		17 04 04	цинк	0			0		
		17 04 06	калај	0			0		
	17 04 11	каблови другачији од оних наведених у 17 04 10	0	72.09					
	Племенити и други метали	16 02 13*	одбачена опрема која садржи опасне компоненте другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 12	0	1020.97	151244	0	0	101368.85
		16 02 14	одбачена опрема другачија од оне наведене у 16 02 09 до 16 02 13	0			0		
		16 02 16	компоненте уклоњене из одбачене опреме другачије од оних наведених у 16 02 15	891.3			0		
		16 08 01	истрошени катализатори који садрже Au, Ag, Re, Rh, Pd, Ir или Pt (изузев 16 08 07)	87.49			0		
		16 08 02*	истрошени катализатори који садрже опасне прелазне метале или опасна једињења прелазних метала	0			0		
		16 08 03	истрошени катализатори који садрже прелазне метале или једињења прелазних метала који нису другачије специфицирани	42.18			0		
		20 01 35*	одбачена електрична и електронска опрема другачија од оне наведене у	0			0		

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

			20 01 21 и 20 01 23 која садржи опасне компоненте						
		20 01 36	одбачена електрична и електронска опрема другачија од оне наведене у 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35	1020.97			0		
	Мешани метални отпад	12 01 03	стругање и обрада обојених метала	1279.38	17743.91		824.44	6699.65	
		12 01 04	прашина и честице обојених метала	0			0		
		15 01 04	метална амбалажа	0			0		
		16 01 18	обојени метал	0			0		
		17 04 07	мешани метали	0			0		
		17 04 09*	отпад од метала контаминирани опасним супстанцама	0			0		
		18 01 01	оштри инструменти (изузев 18 01 03)	0			0		
		18 02 01	оштри инструменти (изузев 18 02 02)	0			0		
		19 10 02	отпад од обојених метала	0			0		
		19 12 03	обојени метали	16464.53			5875.21		
		20 01 40	метали	0			0		
Пластика	Амбалажна пластика	15 01 02	пластична амбалажа	2559.08	2559.08	2559.08	1297.05	1297.05	1297.05
	Остала отпадна пластика	07 02 13	отпадна пластика	0	0		0		
		12 01 05	обрада пластике	0	0		0		
		16 01 19	пластика	0	0		0		
		17 02 03	пластика	0	0		0		
20 01 39	пластика	0	0	0					
Стакло	Амбалажно стакло	15 01 07	стаклена амбалажа	32953.5	33181.07	33181.07	0	0	0
	Остали стаклени отпад	16 01 20	стакло	0			0		
		17 02 02	стакло	50.28			0		
		19 12 05	стакло	177.29			0		
		20 01 02	стакло	0			0		
Дрвени отпад	Дрвена амбалажа	15 01 03	дрвена амбалажа	0	0	0	0	7442.86	7442.86
	Отпадно дрво	03 01 04*	пиљевине, иверје, струготине, дрво, иверица и фурнир који садрже опасне супстанце	0	0		0		
		03 01 05	пиљевине, иверје, струготине, дрво, иверица и фурнир који садрже опасне супстанце другачије од оних наведених у 03 01 04	0	0		7442.86		
		03 03 01	отпад од коре и дрвени отпад	0	0		0		
		17 02 01	дрво	0	0		0		
		19 12 07	дрво другачије од оног наведеног у 19 12 06	0	0		0		
		20 01 38	дрво другачије од оног наведеног у 20 01 37	0	0		0		

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

Папир и картон	Папирна и картонска амбалажа	15 01 01	папирна и картонска амбалажа	62215.59	62215.59	80121.24	89820.7	89820.7	177147.97
	Остали отпадни папир и картон	19 12 01	папир и картон	752.47	17905.65		54466.54	87327.27	
		20 01 01	папир и картон	17153.18			32860.73		
Батерије и акумулатори	Батерије и акумулатори	16 06 01*	оловне батерије	1360.65	1416.68	1416.68	6733.58	6733.58	6733.58
		16 06 02*	батерије од никл-кадмијума	56.03			0		
		16 06 04	алкалне батерије (изузев 16 06 03)	0			0		
		16 06 05	друге батерије и акумулатори	0			0		
		20 01 33*	батерије и акумулатори укључени у 16 06 01, 16 06 02 или 16 06 03 и несортиране батерије и акумулатори који садрже ове батерије	0			0		
		20 01 34	батерије и акумулатори другачији од оних наведених у 20 01 33	0			0		
Текстил	Текстил	15 01 09	Текстил	0	0	0	0	581.72	581.72
		19 12 08	Текстил	0			581.72		
		20 01 11	Текстил	0			0		

ПРИЛОГ Табела 2. Регистар одузетих дозвола за управљање отпадом

ПИБ	Назив предузећа	Регистарски број дозволе	Број досијеа	Надлежни орган	Датум одузимања дозволе
108146411	WTD	24	501-78/2014-X	Град Сремска Митровица	20.09.2023.
112136044	MILAN LUKIĆ PR MS-20 RIBARI	002/22	501-07-2/2022-08	Град Шабац	04.07.2023.
107587976	MIKASA GREEN	64	501-159/2016-05	Град Смедерево	28.06.2023.
103569572	C.I.A.K.	223	130-501-1546/2015-05	АП Војводина	23.05.2023.
106365698	INVESTFARM-IMPEX	1955	19-00-00077/2016-16	Министарство	31.03.2023.
104438180	EKOSEKUND	1434	19-00-00347/2012-05	Министарство	25.03.2023.
104438180	EKOSEKUND	1682	19-00-00191/2015-16	Министарство	24.03.2023.
106398479	TALUM DOO ŠABAC	004/2013	501-7-4/13-08	Град Шабац	06.02.2023.
104117610	CLOVER SERBIA	063	VI-501-288/20	Град Нови Сад	01.12.2022.
110285437	SEJNUR KAMBEROVSKI PR SAKUPLJANJE I TRGOVINA OTPADOM ŠUKI KEŠ SMEDEREVO	69	501-462/2017-05	Град Смедерево	21.11.2022.
100968684	DU INTEGRAL	06/1	501-38/2021-05	Град Смедерево	15.11.2022.
109573741	ALU HOLDING DOO NIŠ	046	501-5/2019-14	Град Ниш	25.10.2022.
109573741	ALU HOLDING DOO NIŠ	040	501-4/2019-14	Град Ниш	25.10.2022.
111931044	EKORESURS DOO ŽABALJ	5	501-76/2020-III-12	Општина Жабалј	01.07.2022.
108891018	MARIJA OGNJANOVIĆ PR SAMECO	3113	19-00-00388/2021-06	Министарство	10.05.2022.
105089360	SDM TRADE 07	39	501-170/2012-08	Град Смедерево	21.03.2022.
108640435	TOMBAK	005	501-46/2017-IV/02	Општина Неготин	31.01.2022.
101692087	JKP ČISTOČA NOVI SAD	265	140-501-860/2018-05	АП Војводина	26.01.2022.
103641855	HIGIA	270	140-501-636/2019-05	АП Војводина	16.12.2021.
101692087	BILJANA POPOVIĆ PR SAKUPLJANJE OTPADA KOJI NIJE OPASAN NOVI SAD	294	140-501-192/2021-05	АП Војводина	15.12.2021.
106826736	BONARO METALI	1834	19-00-00221/2015-16	Министарство	16.09.2021.
107251472	METALOSRB	94	501-6-14/2014-V-04	Град Београд	13.08.2021.
110743459	DANIELA JOVANOVIĆ PR YOST	44	501-207/2018-XI	Град Сремска Митровица	01.06.2021.
108737577	EKOSMED	1620	19-00-00511/2014-16	Министарство	21.05.2021.
109201118	RECIKLAŽNI CENTAR MML	121	501-6-43/2016-V-04	Град Београд	13.04.2021.
107108388	DESANIO	002/18	501-7-1/2018-08	Град Шабац	07.04.2021.
109566433	KONCERN FARMAKOM M.B. DOO ZA PROIZVODNJU I PROMET ŠABAC	3	501-7-3/13-08	Град Шабац	02.04.2021.
106093751	MATAL D	4	501-7-2/2014-08	Град Шабац	02.04.2021.
108619043	CONFIDO METALI DOO SEVOJNO	18	504-19/16	Општина Пожега	15.03.2021.
100167566	MITECO - KNEŽEVAC	808	19-00-01099/2010-02	Министарство	13.01.2021.
107174400	ONIX CEMENTARA	012/11	501-7-12/2011-08	Град Шабац	11.12.2020.
106526037	MAKMIL	44509	501-7-9/2011-08	Град Шабац	09.12.2020.
105466888	DENEX STRONG DOO LOZNICA	010/11	501-7-10/2011-08	Град Шабац	01.12.2020.
106518295	LAVOVI SIROVINA DOO ŠABAC	004/11	501-7-4/2011-08	Град Шабац	01.12.2020.
105466888	DENEX STRONG DOO LOZNICA	007/13	501-7-7/13-08	Град Шабац	01.12.2020.
109341902	GREEN TECHNOLOGY	0	313-3/18-06	Општина Лучани	25.11.2020.
100211231	TOREX CO	1835	19-00-00076/2016-16	Министарство	12.11.2020.
109027951	GLOBAL SLAG RECYCLING D.O.O.	61	501-26/2016-05	Град Смедерево	01.10.2020.
110338928	MANSIDER RECYCLING	71	501-114/2018-05	Град Смедерево	28.09.2020.
107108388	DESANIO	002/17	501-7-1/2017-08	Град Шабац	08.09.2020.
100334841	MIV	1772	19-00-00600/2015-16	Министарство	25.08.2020.
103640557	CRVENKA NET	2088	19-00-00361/2017-06	Министарство	06.07.2020.
107637934	ALBAFER TRADE	2357	19-00-00576/2018-06	Министарство	16.06.2020.
100499174	STYLE OFFICE	9	501-239/15-III-02	Општина Бор	02.03.2020.
100729210	GRAFOPROM	19	VI-501-1039/11	Град Нови Сад	14.02.2020.
107138586	ALEKSANDAR COLJI PR MUKI	3	501-158/11-05	Општина Аранђеловац	30.01.2020.
101038119	DORADO	47	XVIII-501-111/18	Град Крагујевац	31.12.2019.
105967709	ECO-LOGISTICA	141	130-501-1067/2011-06	АП Војводина	27.12.2019.
103757203	A +	1	501-7-3/2010-08	Град Шабац	11.12.2019.
108927975	GEOLEN D.O.O. ŠABAC	4	501-7-4/2015-08	Град Шабац	11.12.2019.
106020657	L PLAST	0	501-7-1/2013-08	Град Шабац	11.12.2019.
108546588	PLAVA FRAJLA	1785	19-00-00979/2015-16	Министарство	04.12.2019.
105060075	PORR-WERNER&WEBER-JAGODINA	40725	353-257/11-04	Град Јагодина	14.11.2019.
104053488	FABRIKA MAZIVA FAM	1057	19-00-00607/2011-02	Министарство	04.11.2019.
108307734	ROMSKI PRIVREDNI CENTAR VOJVODINE	217	130-501-1141/2015-05	АП Војводина	30.10.2019.
109006939	EKO GREEN SERVIS DOO ARILJE	2	501-32/16	Општина Ариље	30.10.2019.
103514764	MG SERBIEN	1840	19-00-00697/2015-16	Министарство	29.10.2019.
100243474	FEROPROMET	087/1	19-00-00255/2015-16	Министарство	29.10.2019.
100243474	FEROPROMET	550	19-00-00145/2010-02	Министарство	29.10.2019.

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

104461405	SZTR TRGOMETAL - JOVANOVIĆ	16	501-80/18-III-02	Општина Параћин	09.10.2019.
103567021	ŠUŠA	1333	19-00-00558/2013-05	Министарство	04.10.2019.
107024174	OBLAK INTERNACIONAL DOO ŠABAC	3	501-7-3/12-08	Град Шабац	18.09.2019.
107783285	DELTA EKO SISTEM	712	19-00-00320/2011-02	Министарство	13.09.2019.
105946267	NPN GRADNJA DOO	230	130-2015-930/2016-05	АП Војводина	04.09.2019.
108534620	EKO HEMIK	250	140-501-1535/2016-06	АП Војводина	02.09.2019.
108525846	GAŠPAR-PROM	215	130-501-1256/2014-05	АП Војводина	20.08.2019.
102014057	AUTOCENTAR MILJEVIĆ	209	130-501-1736/2014-05	АП Војводина	20.08.2019.
100579713	TOZA MARKOVIĆ	7	III-06-501-62/2011	Општина Кикинда	12.08.2019.
106591454	ECOCETAS	9	501-28/2011-11	Град Врање	05.07.2019.
100219607	ECOTEQ	1106	19-00-00844/2011-02	Министарство	27.06.2019.
106484364	SAŠA OBRADOVIĆ PR COPPER PROM	42	501-274/16	Град Крагујевац	20.06.2019.
109408414	AEROSOL	007/2017	501-7-7/2017-08	Град Шабац	17.06.2019.
103641855	HIGIA	233	130-501-937/2016-05	АП Војводина	14.05.2019.
106398479	TALUM	66	501.6-38/2012-V-04	Град Београд	13.05.2019.
101382104	KREMENKOP RADNJA ZA RAD SA GRAĐEVINSKIM MAŠINAMA	249	140-501-825/2017-05	АП Војводина	08.05.2019.
104114027	KEMIS	165	130-501-1755/2012-06	АП Војводина	24.04.2019.
108040956	NUKLEUS-KONSALTING	1502	19-00-00227/2014-16	Министарство	04.04.2019.
111138813	ANKA CAR PR	2401	19-00-00758/2018-06	Министарство	26.03.2019.
105173059	AGENCIJA ENIGMA PLUS	211	130-501-2035/2014-05	АП Војводина	20.03.2019.
101844046	MITAR ČANČAR TRGOVINSKA RADNJA POLOVNIM VOZILIMA-AUTO OTPAD ER.M	117	130-501-02013/2010	АП Војводина	20.03.2019.
106055595	ZVONKO KUKOLJ PR. AUTOPREVOZNIK	186	130-501-1161/2014-05	АП Војводина	20.03.2019.
105877969	GEMMAX GRADNJA DOO NOVI SAD	247	140-501-267/2017-05	АП Војводина	01.03.2019.
101701911	OLD GOLD	241	140-501-949/2016-1	АП Војводина	11.02.2019.
107361047	EKO-RADOIČIĆ	2	501-12-840/2013-02	Општина Рековац	11.02.2019.
109376288	GOLD ELEKTRONIK	003/17	501-7-3/2017-18	Град Шабац	08.02.2019.
109376288	GOLD ELEKTRONIK	003/17	501-7-3/2017-18	Град Шабац	08.02.2019.
104688034	RECYCLE	2055	19-00-00484/2016-16	Министарство	05.02.2019.
108299297	VOLK SERB DOO	1639	19-00-00238/2015-16	Министарство	17.01.2019.
108299297	VOLK SERB DOO	1680	19-00-00457/2015-16	Министарство	17.01.2019.
101020766	BUCK	1454	19-00-00079/2014-16	Министарство	16.01.2019.
102037510	RASTOŠNICA PROMET	2059	19-00-00192/2017-16	Министарство	10.01.2019.
106771234	MEDICAL WAVE	594/1	19-00-00342/2016-16	Министарство	26.12.2018.
108945181	NO WASTE	1880	19-00-00425/2016-16	Министарство	18.12.2018.
100348642	ZZZ RADNIKA "ŽELEZNICE SRBIJE"	1488	19-00-00152/2014-16	Министарство	18.12.2018.
101181032	CHEMOL	367	19-00-00156/2010-02	Министарство	14.12.2018.
100547988	OTPAD B	3	501-14/2011-11	Град Врање	11.12.2018.
107614045	DUFERCO S RECYCLING	31	501-89/14-05-III	Град Крагујевац	07.12.2018.
108479156	RILJ-EKO	1492	19-00-00213/2014-16	Министарство	03.12.2018.
108545413	DSD METAL	1490	19-00-00150/2014-16	Министарство	03.12.2018.
101016158	ARHIFARM	864	19-00-00080/2010-02	Министарство	26.11.2018.
109761908	NIKOLA BOŠKOV PR PUČAN-KOMERC	248	140-501-1386/2016-05	АП Војводина	19.11.2018.
106249346	MOTINKOP	1259	19-00-00041/2013-05	Министарство	16.11.2018.
108414220	PAN-RECIKLAŽA	1406	19-00-00128/2014-05	Министарство	01.11.2018.
100424220	SMITRAN TRADE	1742	19-00-00796/2015-16	Министарство	25.10.2018.
108225183	JP ČISTOČA VLASOTINCA	1425	19-00-00233/2014-05	Министарство	09.10.2018.
100136797	DEKONTA	910	19-00-00227/2011-02	Министарство	28.09.2018.
101832251	VLAMI	197	19-00-00490/2010-02	Министарство	12.09.2018.
101863730	BEOTOK	033/1	19-00-00268/2015-16	Министарство	08.08.2018.
100905167	CUPPER-RECYCLING	7	1	Град Панчево	07.08.2018.
105629044	METAL-RADOIČIĆ	1	351-840/2010-02	Општина Рековац	18.07.2018.
107615259	EKOTANK - PLUS	1186	19-00-00118/2013-05	Министарство	16.07.2018.
102026930	EKOTANK	905	19-00-00218/2011-02	Министарство	20.06.2018.
102255649	BARIAN COMMERCE BB	768	19-00-00751/2011-02	Министарство	14.06.2018.
106549927	EKO-21	1788	19-00-00968/2015-16	Министарство	25.05.2018.
106549927	EKO-21	1787	19-00-00967/2015-16	Министарство	22.05.2018.
105170948	STEP TRANS	758/1	19-00-00892/1/2016-16	Министарство	22.05.2018.
105281931	EKOKARIKA	584	19-00-00743/2010-02	Министарство	16.05.2018.
106771234	MEDICAL WAVE DOO BEOGRAD	1210	19-00-00205/2013-05	Министарство	08.05.2018.
111333677	VLADIMIR JOKSIMOVIĆ PR	12	501-205/16-08	Град Јагодина	10.04.2018.
105170948	STEP TRANS	149	130-501-2715/2011-06	АП Војводина	23.02.2018.
107313893	DADO METAL	128752/11	IV-05-I-501-282/2013	Град Суботица	22.01.2018.
105592289	OPŠTA BOLNICA VRBAS	198	130-501-768/2012-06 za sakupljanje i transport	АП Војводина	28.12.2017.
100652086	VETERINARSKI SPECIJA-LISTIČKI INSTITUT ZRENJANIN	174	130-501-2163/2013-05 za sakupljanje i transport	АП Војводина	26.12.2017.
100849634	VETERINARSKI SPECIJA-LISTIČKI	166	130-501-825/2012-06 za	АП Војводина	26.12.2017.

Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2023. године

	INSTITUT SUBOTICA		sakupljanje i transport		
105539565	OPŠTA BOLNICA "ĐORĐE JOVANOVIĆ" ZRENJANIN	182	130-501-1674/2013-05 za sakupljanje i transport	АП Војводина	26.12.2017.
106481503	OPŠTA BOLNICA PANČEVO	184	130-501-1766/2011-06 za sakupljanje i transport	АП Војводина	26.12.2017.
108251715	JOVAN PLAST	BP57289/2015	UO-1/2015; VI-08-501-272/2015	Град Суботица	04.12.2017.
106723474	ENERGY ZAMNA	1200	19-00-00391/2013-05	Министарство	01.12.2017.
105833388	PROHEMA SRB	1652	19-00-00176/2015-16	Министарство	30.11.2017.
100971137	MITROVIĆ I DR. PROMET	8	501-33/2011-08	Град Смедерево	26.10.2017.
107617272	RADKOM BGD	56	501-98/2015-05	Град Смедерево	23.10.2017.
109390378	STEFAN ULJE	63	501-204/2016-05	Град Смедерево	25.08.2017.
107097252	EMPORIO TEAM DOO	62	501-71/2016-05	Град Смедерево	19.05.2017.
104461405	EUREKA GROUP DOO BEOGRAD - U STEČAJU	578	19-00-00530/2010-02	Министарство	20.04.2017.
109354738	ĐOKOVIĆ	116	501.6-30/2016-V-04	Град Београд	12.04.2017.
106867719	OBNOVA-METALI	1179	19-00-00356/2013-05	Министарство	24.03.2017.
108137871	IST FORWARDING AND RIVER-MARITIME COMPANY	1505	19-00-00238/2014-16	Министарство	24.03.2017.
106957120	ALBA METALI SRB	109	501.6-2/2015-V-04	Град Београд	20.12.2016.
107783285	DELTA EKO SISTEM	712	19-00-00320/2011-02	Министарство	13.12.2016.
102192352	TIGAR TYRES	148	19-00-00338/2010-02	Министарство	15.11.2016.
106549927	EKO-21 DOO DOBRICA	198/1	19-00-00775/20015-16	Министарство	10.11.2016.
106549927	EKO-21 DOO DOBRICA	198	19-00-00529/2010-02	Министарство	10.11.2016.
101832251	VLAMI	035.1	501.6-29/2012- V-04	Град Београд	29.09.2016.
101832251	VLAMI	35	501.6-117/2011-V-04	Град Београд	29.09.2016.
108243822	PET4PET	96	501.6-13/2014-V-04	Град Београд	29.09.2016.
104458581	REPRO-MIS	60	501.6-102/2010-V-04	Град Београд	28.09.2016.
104458581	REPRO-MIS	60/1	501.6-43/13-V-04	Град Београд	28.09.2016.
104458581	REPRO-MIS	60/2	501.6-10/2015-V-04	Град Београд	28.09.2016.
104458581	REPRO-MIS	60/3	501.6-2/2016-V-04	Град Београд	28.09.2016.
101209325	GP SLOBODA	52	501.6-17/2012- V-04	Град Београд	16.09.2016.
108382382	IMMO RECYCLING	100	501.6-27/2014-V-04	Град Београд	16.09.2016.
100113043	BOROJEVIĆ DOO MAJUR	1	501-7-1/2011-08	Град Шабац	02.09.2016.
104199117	EZO GRUPA	1	501-7-1/12-08	Град Шабац	20.04.2016.
106363565	SOKO SISTEM	664	19-00-00589/2011-02	Министарство	18.02.2016.
101258359	DRVOPLAST	4	VIII 501-141/10	Град Краљево	15.01.2016.
101752464	INOS-METALOPROMET SUBOTICA	47499/06	IV-10-501-174/10	Град Суботица	07.12.2015.
100835453	MALI SERVIS	42	501.6-84/2011-V-04	Град Београд	10.04.2013.
100183092	IMAGE-Z	49	501.6-35/2011-V-04	Град Београд	06.03.2013.
104508852	SZR BRĐA DRAGAN BRĐIĆ PR	2	501-20/2010-07	Општине Трстеник	14.08.2012